

Міністерство освіти і науки України
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ННІ – Навчально-науковий інститут прикладної економіки і менеджменту
ім. Г.Е.Вейнштейна

Кафедра – Обліку та аудиту

Ступінь вищої освіти – другий (магістр)

Спеціальність – 071 «Облік і оподаткування»

Освітня програма – «Облік і аудит»

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА

на тему: «Організація і методика обліку власного капіталу та аналіз ефективності його використання (на прикладі ЗАТ «Одесакондитер»)»

ШИФР КРМ.ОтаА.1.580-03.1.11

Здобувача: _____ Івашковського Ю.С.

Керівник: _____ доц. Баранюк Х.О.

Кваліфікаційна робота допускається до захисту

Рішення кафедри від ”б“ червня 2024 р., протокол № 15.

Завідувач кафедри

обліку та аудиту _____ Валерій НЕМЧЕНКО

Одеса – 2024 рік

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ННІ – Навчально-науковий інститут прикладної економіки
і менеджменту ім. Г.Е.Вейнштейна

Кафедра – Обліку та аудиту

Ступінь вищої освіти – другий (магістр)

Спеціальність – 071 «Облік і оподаткування»

Освітня програма – «Облік і аудит»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Зав. кафедри обліку та аудиту

«____» _____ 2023 р.

ЗАВДАННЯ НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ ЗДОБУВАЧА

Івашковського Юрія Сергійовича

Тема роботи: *«Організація і методика обліку власного капіталу та аналіз ефективності його використання (на прикладі ЗАТ «Одеса-кондитер»)»*

Затверджена наказом від 06 жовтня 2023 р. наказ № 580-03

2. Термін здачі здобувачем закінченої роботи 6 червня 2024 р.
3. Вихідні дані до роботи: *Звітні дані про діяльність підприємства за два роки.*
4. Перелік питань, які потрібно розробити: *Теоретичні основи обліку власного капіталу. Фінансово-економічний аналіз діяльності підприємства та аналіз фінансового стану та фінансових результатів діяльності. Особливості організації бухгалтерського обліку на підприємстві та практичні аспекти обліку і аналізу власного капіталу на ньому. Висновки та пропозиції.*
5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень) *таблиць – 29 , рисунків – 6 .*

6. Консультанти по роботі, із зазначенням розділів роботи, що стосуються їх:

Розділ	Консультант (вчене звання, П.І. п-Б)	Підпис, дата	
		Завдання видав	Завдання прийняв

7. Дата видачі завдання **15 лютого 2024 р.**

Керівник _____ Баранюк Х.О.

Завдання прийняв до виконання _____ Івашковський Ю.С.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

Назва етапів кваліфікаційної магістерської роботи	Термін виконання етапів роботи	Примітка
1. <i>Розробка теоретичного розділу кваліфікаційної роботи</i>	15.02.24 - 15.03.24	
2. <i>Фінансово-економічний аналіз діяльності підприємства</i>	16.03.24 - 21.04.24	
3. <i>Особливості організації бухгалтерського обліку на підприємстві та практичні аспекти обліку і аналізу власного капіталу на ньому</i>	22.04.24- 28.05.24	
4. <i>Оформлення кваліфікаційної роботи</i>	29.05.24 - 6.06.24	

Здобувач-магістр _____ Івашковський Ю.С.

Керівник роботи _____ Баранюк Х.О.

Несу відповідальність за ідентичність електронного та друкованого варіантів кваліфікаційної роботи, даю згоду на обробку персональних даних та не заперечую проти розміщення кваліфікаційної роботи на офіційних web-ресурсах ОНТУ.

Підтверджую, що в кваліфікаційній роботі відсутні порушення норм академічної доброчесності.

Здобувач-магістр Івашковський Ю.С. _____

АНОТАЦІЯ

кваліфікаційної роботи магістра на тему:

«Організація і методика обліку власного капіталу та аналіз ефективності його використання (на прикладі ЗАТ «Одесакондитер»)

Метою кваліфікаційної роботи магістра є вивчення, систематизація і обґрунтування теоретичних і методичних аспектів обліку власного капіталу, розробка рекомендацій, спрямованих на підвищення ролі бухгалтерського обліку та аналізу ефективності його використання для забезпечення ефективного функціонування підприємств у сучасних умовах господарювання.

Об'єктом дослідження є власний капітал підприємства, а в якості предмета дослідження розглядаються питання з обліку та аналізу ефективності його використання ЗАТ «Одесакондитер».

Кваліфікаційна робота магістра складається з трьох розділів. В першому розділі вивчається сутність та методологічні основи обліку власного капіталу на підприємстві. Розглядаються теоретичні питання сутності та класифікації видів власного капіталу, документальне оформлення та методику формування та використання власного капіталу. Другий розділ містить техніко-економічну характеристику підприємства та аналіз фінансового стану та результатів фінансової діяльності підприємства. В третьому розділі розглядаються загальна характеристика обліку на підприємстві, особливості організації обліку власного капіталу, аналіз ефективності використання власного капіталу.

У завершальній частині кваліфікаційної роботи сформульовані висновки і пропозиції по удосконаленню обліку та необхідності проведення аналізу ефективності його використання ЗАТ «Одесакондитер».

Кваліфікаційна робота магістра містить:

текстової частини – 73;

таблиць – 29;

рисунків – 6;

додатків – 4.

ЗМІСТ

	с.
ВСТУП.....	6
1. СУТНІСТЬ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ ТА МЕТОДОЛОГІЧНА ОСНОВА ЙОГО ОБЛІКУ.....	9
1.1. Сутність та класифікація видів власного капіталу підприємства	9
1.2. Нормативне регулювання обліку операцій з власним капіталом підприємства.....	18
1.3.Методика обліку формування та використання власного капіталу.....	20
Висновки до першого розділу	28
2. ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАТ «ОДЕСАКОНДИТЕР».....	30
2.1. Техніко-економічна характеристика підприємства.....	30
2.2. Аналіз фінансового стану та фінансових результатів діяльності підприємства	36
Висновки до другого розділу	49
3. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ ТА АНАЛІЗ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ ЗАТ «ОДЕСАКОНДИТЕР»	51
3.1. Загальна характеристика організації обліку на підприємстві	51
3.2. Організація обліку власного капіталу на підприємстві.....	57
3.3. Аналіз власного капіталу підприємства.....	61
Висновки до третього розділу	64
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ.....	66
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	70
ДОДАТКИ.....	74

ВСТУП

В сучасних економічних умовах господарська діяльність будь якого суб'єкта господарювання є неможливою без достатнього обсягу власних та залучених фінансових ресурсів. Для створення, розвитку та функціонування суб'єкта потрібен стійкий фундамент у вигляді власного капіталу. Відсутність економічної стабільності, постійних змін на ринку та жорсткої конкурентної боротьби вимагає ефективного управління своїм власним капіталом. Таким чином власний капітал є важливою складовою господарського процесу на підприємстві і тому, виникає необхідність його правильного та достовірного обліку, аналізу та контролю.

Величина активів підприємства залежить від обсягу фінансових ресурсів, якими воно володіє. На фінансовий стан будь-якого підприємства безпосередньо та суттєво впливає структура покриття активів джерелами формування.

Аналіз формування та ефективності використання власного капіталу, його облік на підприємствах виступає головним джерелом інформації щодо фінансування діяльності підприємства. Результати такого аналізу дають змогу керівництву підприємства зробити низку висновків щодо виявлення проблемних питань в діяльності підприємства та можливість прийняти рішення щодо підвищення ефективності діяльності підприємства, підвищення рентабельності, правильного обрання вектору розвитку підприємства.

Мета та завдання дослідження. Метою кваліфікаційної роботи магістра є вивчення, систематизація і обґрунтування теоретичних і методичних аспектів обліку власного капіталу, розробка рекомендацій, спрямованих на підвищення ролі бухгалтерського обліку та аналізу ефективності його використання для забезпечення ефективного функціонування підприємств у сучасних умовах господарювання.

Для досягнення мети в роботі поставлені і вирішені наступні завдання:

- вивчення сутності та класифікація видів власного капіталу та методологічна основа їх обліку;

- проведений фінансово-економічний аналіз підприємства ЗАТ «Одесакондитер», сформована техніко-економічна характеристика, проведений аналіз фінансового стану підприємства та його фінансових результатів;

- вивчені особливості організації обліку на підприємстві в т.ч. організація обліку власного капіталу, проведений аналіз ефективності використання власного капіталу та ЗАТ «Одесакондитер»;

- сформульовані висновки і пропозиції по удосконаленню обліку та необхідності проведення аналізу власного капіталу ЗАТ «Одесакондитер».

Об'єкт та предмет дослідження. Об'єктом дослідження є власний капітал підприємства, а в якості предмета дослідження розглядаються питання з обліку та аналізу ефективності використання власного капіталу на ЗАТ «Одесакондитер».

Були досліджені наукові праці вітчизняних та закордонних вчених, розглянуті відповідні законодавчі акти, національні Положення (стандарти) бухгалтерського обліку, інші законодавчі документи та інструктивні вказівки і рекомендації, інтернет джерела навчальної, монографічної та періодичної літератури з обраної теми. Практична частина кваліфікаційної роботи виконана на базі внутрішніх нормативних документів, облікових реєстрів аналітичного та синтетичного обліку, фінансової звітності та іншої документації ЗАТ «Одесакондитер».

Отримані результати мають практичне значення, оскільки можуть бути використані для поліпшення обліку та аналізу власного капіталу ЗАТ «Одесакондитер».

Методи дослідження. У процесі вивчення обліку та аналізу ефективності використання власного капіталу застосовувалися наступні методи дослідження: аналіз наукової літератури, законодавчо-нормативної документації - державних положень (стандартів), нормативно-правових актів з

обліку; аналіз методів ведення обліку власного капіталу тощо; синтез для узагальнення аспектів методики фінансового обліку та економічно-фінансового аналізу об'єкту дослідження; статистичні та аналітичні розрахунки, розрахунок абсолютних та відносних величин, структури, порівняння для аналізу об'єкта дослідження, фінансового стану та фінансових результатів підприємства; групування і формування кореспонденції рахунків бухгалтерського обліку; графічний для зображення теоретичних та практичних результатів дослідження кваліфікаційної роботи.

Наукова новизна одержаних результатів в кваліфікаційній роботі полягає в розробці заходів та формульованні пропозицій щодо удосконалення ведення обліку та проведення аналізу ефективності використання власного капіталу на підприємстві ЗАТ «Одесакондитер».

Публікації. Основні теоретичні та практичні результати дослідження, які відображені у кваліфікаційній роботі пройшли апробацію на наукових студентських конференціях: на науковій конференції здобувачів вищої освіти, 26-29 березня 2024 року (секція кафедри обліку та аудиту), в ОНТУ, м. Одеса; на VI Всеукраїнській студентській науково-практичній конференції «Актуальні аспекти соціально-економічного розвитку України: погляд молоді», 17-18 квітня 2024 року (секція № 6 «Бухгалтерський облік, економічний аналіз та аудит в системі управління підприємством»), в ОНТУ, м. Одеса; науковому колоквиумі «Теоретичні та практичні аспекти проведення зовнішнього та внутрішнього аудиту діяльності суб'єктів національної економіки, інструменти аналізу їх діяльності та забезпечення розвитку» з напряму наукової школи кафедри Обліку та аудиту «Забезпечення конкурентоспроможності та ефективності функціонування національної економіки та її суб'єктів», 18.04.2024р., в ОНТУ, м. Одеса; публікації тез в збірнику тез доповідей на VI Всеукраїнській студентській науково-практичній конференції «Актуальні аспекти соціально-економічного розвитку України: погляд молоді», 17-18

квітня 2024 року (секція № 6 «Бухгалтерський облік, економічний аналіз та аудит в системі управління підприємством»), в ОНТУ, м. Одеса.

Загальна структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків та пропозицій, списку використаних джерел та додатків.

Основний зміст роботи становить 73 стор., містить 29 таблиць, 6 рисунків, додатків на 9 стор., список використаних джерел складається з 54 найменування на 4 стор.

1. СУТНІСТЬ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ ТА МЕТОДОЛОГІЧНА ОСНОВА ЙОГО ОБЛІКУ

1.1. Сутність та класифікація видів власного капіталу підприємства

Для створення, розвитку та функціонування суб'єкта потрібен стійкий фундамент у вигляді власного капіталу. Саме він сприяє забезпеченню формування активів та умов економічного розвитку підприємства. Наявність достатнього власного капіталу виступає гарантом інтересів внутрішніх і зовнішніх зацікавлених сторін [27].

Капітал – це одна з фундаментальних економічних категорій, сутність якої з'ясовують як вітчизняні, так і іноземні науковці протягом багатьох століть. Термін «капітал» походить від латинського «capitalis», що означає «основний, головний», так як у найперших працях вчених капітал розглядався як основне багатство, майно. З часом дане поняття розширювалося і доповнювалося більш конкретним змістом [36].

Власний капітал підприємства – основне джерело формування прибутку і доходів його власників як у поточному, так і в перспективному періоді, його розмір та динаміка змін характеризують рівень ефективності господарської діяльності. Вважається, що чим більше розмір власного капіталу, тим вища конкурентоспроможність підприємства та надійніше його фінансове становище. Особливо це актуально в сучасних умовах невизначеності та нестабільності. В такий період, саме власний капітал виступає для підприємства та його власників гарантією захищеності їх прав власників [36].

Як в економічній літературі, так і в нормативно-правових документах наводяться різні визначення власного капіталу. Узагальнюючи їх можна сказати, що «власний капітал — це власні джерела фінансування підприємства, сформовані за рахунок вкладень засновників (учасників) (внесених без визначеного терміну повернення), а також ресурсів (засобів) отриманих у процесі діяльності підприємства (як у результаті власної діяльності, так і безоплатно)».

В таблиці 1.1. наведено трактування поняття «власний капітал» різними вченими, як вітчизняними, так і іноземними [29].

Таблиця 1.1 – Трактування сутності поняття «власний капітал» [29].

Автор, джерело	Визначення
Білуха М.Т.	Власний капітал визначається вартістю майна суб'єкта господарювання, тобто чистими активами (різниця між вартістю майна і позиковим капіталом), і складається зі статутного, додаткового й резервного капіталу, нерозподіленого прибутку та цільових (спеціальних) фондів.
Бутинець Ф.Ф. [15]	Власний капітал – загальна вартість засобів підприємства, які належать йому на правах власності та використовуються ним для формування його активів.
Голов С.Ф. [19]	Власний капітал формується акціями, тобто коштами інвесторів (власників) в обмін на реалізовані їм акції
Ван Хорн Дж. К., Вахович Джон М.	Власний (акціонерний) капітал – загальна сума активів за вирахуванням загальної суми зобов'язань, або, іншими словами, балансова вартість простих акцій фірми по номіналу плюс додатково оплачений капітал і нерозподілений прибуток
Стоун Д., Хітчинг К.	Фонди/засоби акціонерів – та частина капіталу, яка належить акціонерам компанії і на яку розповсюджується обмежена відповідальність. Складається з початкового акціонерного капіталу плюс нерозподілений прибуток від основної діяльності компанії. Інша назва – власний капітал акціонерів
Бланк І. О	Власний капітал – фінансові засоби окремого суб'єкта господарювання, що належать йому на правах власності й використовуються для формування певної частини його активів
Грачева Р. Є.	Власний капітал – це втілені в чистих активах засоби підприємства, початково вкладені його засновниками чи учасниками, а також накопичені (втрачені) в процесі діяльності його фінансові результати – прибутки і збитки, отримані (понесені) за весь час існування підприємства
Бондасов О. В.	Власний капітал – це частина економічних цінностей, сформованих підприємством з початку його економічної діяльності, вільна від домагань третіх осіб, які не є власниками товариства, та яка використовується товариством з метою отримання доходу
Сопко В. В. [44]	Власний капітал – це власні джерела підприємства, які без визначення строку повернення внесені засновниками або залишені ними (засновниками) на підприємстві з уже оподаткованого прибутку
Ткаченко Н.М.	Власний капітал – це власні джерела підприємства, які без визначення строку повернення внесені засновниками або залишені ними на підприємстві з оподаткованого прибутку.

Чебанова Н.В., Василенко Ю.А.	Власний капітал – власні джерела фінансування підприємства, які без зазначення строку повернення внесені його засновниками (учасниками), або суми реінвестованого чистого прибутку, нагромаджені протягом строку існування підприємства, а також дарчий капітал. Н.М. Ткаченко Власний капітал – це власні джерела підприємства, які без визначення строку повернення
Максимова В.Ф. [34]	Власний капітал – це власні джерела фінансування підприємства, що вкладені його засновниками без визначеного строку їх повернення, накопичені суми реінвестованого прибутку протягом строку функціонування підприємства та інші власні джерела.
Горбатенко А.А.	Власний капітал виражає загальну величину коштів у грошовій, матеріальній і нематеріальній формах, вкладених в активи підприємства.
Катан Л.І	Власний капітал – це певне вираження фінансових відносин, що виникають між акціонерним товариством (корпорацією) та іншими суб'єктами господарювання щодо його формування та використання.

Отже, науковці досліджують поняття «власний капітал» з різних сторін. Одна група визначень фіксує фінансову сторону (як частину фінансових ресурсів, гроші), інша – натуральну (запас благ, матеріальних цінностей). Загалом власний капітал виступає економічною категорією, яка широко використовується в корпоративних системах фінансового управління. Водночас економічна природа та еволюція цієї категорії свідчать про те, що вона була відома задовго до існування механізмів корпоративного фінансового управління.

Незалежно від форми власності підприємства, власний капітал є фундаментом створення бізнесу. Це один з найважливіших факторів будь-якої економічної діяльності суб'єкта господарювання.

Можливість власного капіталу самозростати високими темпами характеризує високий рівень формування та ефективності розподілу прибутку підприємства, його здатність підтримувати фінансову рівновагу за рахунок внутрішніх джерел. У цей же час зниження обсягу власного капіталу є, як правило, наслідком неефективної, збиткової діяльності підприємства [36].

Виділяють такі три підходи до визначення суті власного капіталу –

бухгалтерський (обліковий), правовий та економічний (рис. 1.1) [16-18; 21; 30; 37; 45].

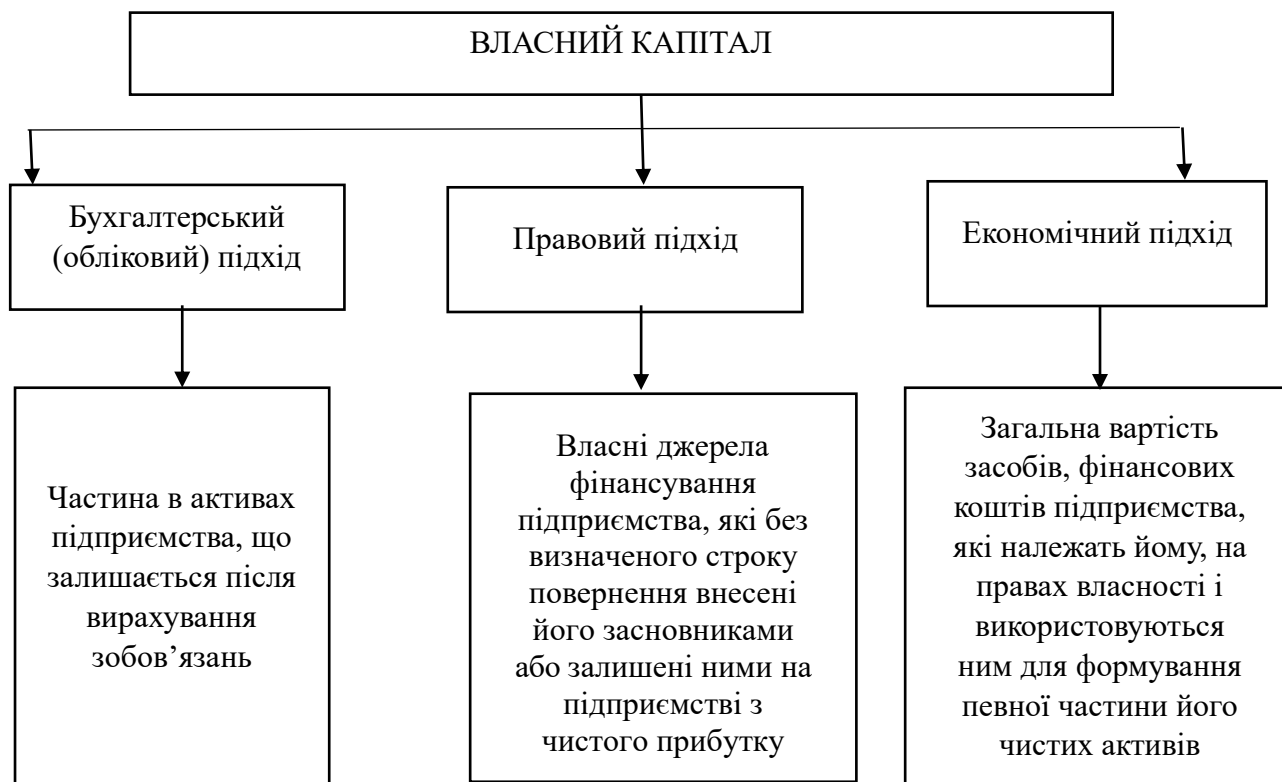

Рис. 1.1 – Підходи до визначення власного капіталу*

*складено на підставі джерел [16 - 18; 21; 30; 37; 45]

Як видно з рис. 1.1 визначення поняття «власний капітал» відрізняється залежно від сфери застосування. Відповідно до економічної теорії «власний капітал» – це фінансові ресурси, що вкладаються в частину активів та відображені в пасиві балансу підприємства. Фінансові ресурси господарюючого суб'єкта – це кошти, що є у його розпорядженні. Вони використовуються на розвиток виробництва, невиробничої сфери, споживання, а також можуть залишатися у резерві. Фінансові ресурси, що використовуються на розвиток виробничо-торгового процесу – це капітал у грошовій формі [24].

Бухгалтерський (обліковий) підхід має об'єктивний характер, в основі якого лежить положення бухгалтерського обліку відповідно до НП(С)БО 1 [12]. В Національному положенні (стандарті) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», власний капітал визначається як «частина в

активах підприємства, що залишається після вирахування його зобов'язань» [12]. Дане визначення демонструє порядок щодо розрахунку власного капіталу, проте не розкриває джерел його формування та використання.

Правовий підхід значення власного капіталу полягає, передусім, у тому, що його розмір визначає межі мінімальної матеріальної відповідальності, які суб'єкт господарювання має за своїми зобов'язаннями [25].

В зарубіжній практиці не існує такого розуміння, як «власний капітал», аналогом до нього є поняття «чисті активи» (netassets). Умовний поділ складових власного капіталу відображається в трьох групах (табл. 1.2). Вони показують суму, яку власники підприємства віддали в розпорядження внести у вигляді нерозподіленого прибутку.

Таблиця 1.2. – Структура власного капіталу*

Вкладений капітал	Накопичений капітал	Регулюючий капітал
Зареєстрований (пайовий) капітал	Капітал в дооцінках	Вилучений капітал
	Додатковий капітал (за вирахуванням іншого вкладеного капіталу)	
Інший вкладений капітал	Резервний капітал	Неоплачений капітал
	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	

* складено на підставі джерела [22]

Для цілей бухгалтерського обліку власний капітал доцільно класифікувати за формою та рівнем відповідальності [31, с 57].

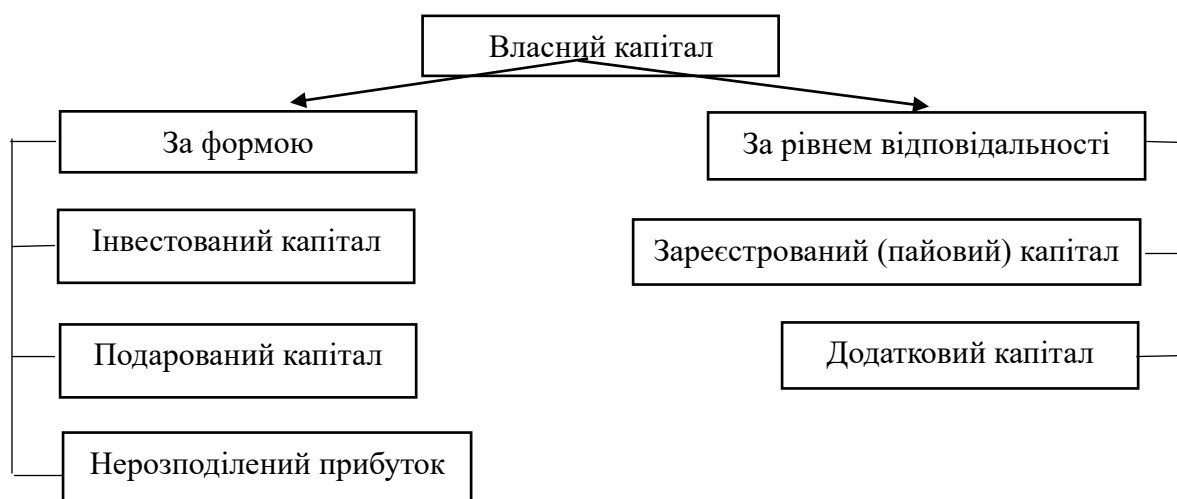

Рис. 1.2 – Класифікація власного капіталу підприємства [31]

Особливості формування окремих складових власного капіталу підприємств обумовлені законодавчими нормами та нормативами щодо організаційно-правових форм підприємств та форм їх власності, а також щодо порядку формування і руху власного капіталу [15; 26-27].

Складові власного капіталу [15]:

- зареєстрований (статутний) капітал;
- пайовий капітал;
- додатковий капітал;
- резервний капітал;
- нерозподілений прибуток (непокриті збитки).

Зареєстрований капітал показує розмір статутного чи іншого зареєстрованого капіталу згідно до законодавчих та установчих документів, а також внесок до заявленого, але незареєстрованого юридичного капіталу.

Основу власного капіталу більшості підприємств становить статутний капітал (зареєстрований капітал). Дані про його розмір та зміни, як правило, фіксуються в установчих документах та вносяться в Єдиний державний реєстр юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців. У процесі діяльності статутний капітал може бути збільшений або зменшений. Збільшення статутного капіталу здійснюється за рахунок додаткових вкладів, реінвестиції дивідендів та прибутку; шляхом збільшення кількості акцій за номінальною вартістю, або збільшення номінальної вартості акцій. Зменшення статутного капіталу відбувається шляхом зменшення кількості акцій за номінальною вартістю або зменшення номінальної вартості акцій (шляхом їх викупу з подальшим анулюванням) [26-27].

Під час створення будь-якого підприємства у його учасників (засновників) доволі часто виникають певні проблеми та питання при формуванні статутного капіталу підприємства такі, як визначення загального розміру статутного капіталу та розміру внеску кожного з них, що може бути предметом внеску, строку сплати внесків. Тому ми вважаємо, що дії та порядок дій, пов'язані з формуванням

статутного капіталу, протребують більш чіткого законодавчого врегулювання.

На деяких підприємствах (споживчих товариств, колективних сільськогосподарських підприємств, житлово-будівельних кооперативів, кредитних спілок тощо) власний капітал формується за рахунок не статутного (зареєстрованого) капіталу, а саме - пайового капіталу, тобто за рахунок пайових внесків учасників. На відміну від статутного капіталу, його розмір не фіксується в статуті підприємства. Механізм формування пайового капіталу окремих підприємств аналогічний механізму формування статутного капіталу і питання при його формуванні виникають такі ж самі [26-27].

Таким чином, пайовий капітал надає характеристики щодо сум пайових вкладів членів споживчої кооперації, колективного сільськогосподарського товариства, житлово-будівельної компанії, кредитної спілки та підприємств, що визначені установчим документом [26-27].

Підприємство може формувати тільки або статутний, або пайовий капітал. Деякі підприємства (приватні підприємства, об'єднання підприємств або громадян тощо) не формують ні статутного, ні пайового капіталу [26-27].

Інший вкладений капітал містить в собі додаткові вклади засновників на добровільній основі з метою покращення розвитку підприємства. Рішення про допоміжні внески приймається колективними зборами підприємства. Ці внески не спричиняють збільшення розмірів статутного капіталу та не підлягають реєстрації в державних органах [26-27].

Резервний капітал відображається на всіх підприємствах та характеризує собою суму резерву, який утворюється відповідно до законодавчих або установчих документів. Відрахування до резервного фонду відбувається за рахунок нерозподіленого прибутку компанії [26-27].

Різновидом накопиченого капіталу є нерозподілений прибуток (непокритий збиток), що відображає фінансовий результат роботи підприємства після оплати доходів власникам [26-27].

В бухгалтерському обліку виділяють також «неоплачений» та «вилучений» капітал. Неоплачений капітал відображає, яка сума не була внесена засновниками підприємства за внесками до статутного капіталу [26-27].

Дослідники Г. Б. Погріщук та Р. Є. Волощук [42] стверджують, що кожному з видів власного капіталу притаманні функції, які представлені в таблиці 1.3. та пропонують в складі функцій власного капіталу підприємства виділяти первинні (базові) та вторинні (похідні) [42].

Таблиця 1.3. – Зміст функцій власного капіталу та його роль [42]

Назва функції власного капіталу	Зміст функції власного капіталу	Роль власного капіталу
Базові функції		
Формувальна	Мобілізація фінансових ресурсів і створення матеріальних умов для заснування й функціонування підприємства	Акумулявання фінансових ресурсів для створення фінансової бази підприємства
Розподільна	Забезпечення участі власників у розподілі чистого прибутку та активів при ліквідації підприємства	Встановлення пропорцій розподілу чистого прибутку та активів між власниками підприємства
Управлінська	Забезпечення участі власників підприємства у прийнятті управлінських рішень	Визначення можливості власників приймати участь в управлінні підприємством
Захисна	Підтримання належної фінансової стійкості та платоспроможності підприємства	Уникнення фінансових ризиків, пов'язаних з формуванням і використанням капіталу підприємств
Похідні функції		
Гарантувальна	Підтвердження платоспроможності та фінансової стійкості для кредиторів та інвесторів	Гарантування інтересів кредиторів та інвесторів
Індикативна	Відображення ринкової вартості підприємства, його надійності та адекватності ринковій кон'юктурі	Формування ринкової вартості підприємства
Репрезентативна	Формування позитивного іміджу підприємства для кредиторів та інвесторів	Відображення інвестиційної привабливості підприємства

Тому можна зазначити, що всі вищезазначені методи пояснення природи справедливості характеризують її з різних позицій: мети формування джерела, його складових, сфери використання [26-27; 42].

На думку економістів, основним завданням власного капіталу є забезпечення компанії фінансовими ресурсами, необхідними для початку та продовження реальної економічної діяльності.

1.2. Нормативне регулювання обліку операцій з власним капіталом підприємства

Основні нормативно-правові акти як загального, так і спеціального характеру, що здійснюють правове регулювання бухгалтерського обліку та здійснюють контроль за власним капіталом підприємства в Україні представлені в табл. 1.4.

Таблиця 1.4 – Законодавча та нормативна база обліку власного капіталу*

№	Нормативно-законодавчий документ	Коротка характеристика
1.	Господарський кодекс України	Описує основні принципи господарювання в Україні і регулює взаємовідносини, що виникають під час здійснення господарської діяльності між різними суб'єктами господарської діяльності (операції з формування, зміни та використання власного капіталу (ВК))
2.	Цивільний кодекс України	Закріплені основні аспекти з формування статутного капіталу (СК): розмір, склад, строки, порядок внесення вкладів учасниками, оцінка майна при внесенні та вилученні, порядок зміни часток учасників тощо
3.	Податковий кодекс України	Визначає та регулює відносини які виникають під час розрахунків і сплати податків і зборів. Визначається перелік податків і зборів, права та обов'язки платників податків та відповідальність за порушення податкового законодавства
4.	Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність»	Визначає основні положення ведення обліку та складання фінансової звітності тощо.
5.	Закон України «Про аудит фінансової звітності і аудиторську діяльність»	Визначає правові засади аудиту фінансової звітності.

6.	НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»	Визначає поняття «Власний капітал» .
7.	П(С)БО 12 «Фінансові інвестиції»	Визначає методологічні основи формування в обліку інформації про фінансові інвестиції та її відображення у фінансовій звітності. Також визначає метод обліку інвестиції при інвестуванні у власний капітал.
8.	П(С)БО 13 «Фінансові інструменти»	Визначає інструмент ВК, як контракт, який підтверджує право на частину в активах підприємства, що залишається після вирахування сум за всіма його зобов'язаннями.
9.	П(С)БО 15 «Доходи»	Визначає дивіденди як частину чистого прибутку, розподілену між учасниками (власниками) відповідно до частки їх участі у ВК підприємства .
10.	П(С)БО 16 «Витрати»	Визначає порядок визнання витрат звітного періоду і їх вплив на ВК. Зокрема, у частині зменшення ВК підприємства .
11.	П(С)БО 19 «Об'єднання підприємств»	Визначає методику обліку придбання акцій (капіталу) іншого підприємства та відображення такої інформації у примітках до фінансової звітності .
12.	П(С)БО 21 «Вплив змін валютних курсів»	Зазначено як відображати показники ВК у фінансовій звітності в іноземних валютах.

* Складено на підставі джерел [1-3; 4; 6; 7-13]

Невідокремленою частиною бухгалтерського обліку є велика кількість первинних документів, безперервне виконання арифметичних операцій, контроль достовірності розрахунків і здійснення операцій, порівняння даних з інформацією на пересічних ділянках обліку тощо [15].

Для підвищення ефективності контролю та управління діяльністю підприємства здійснюється збір інформації про господарські операції та явища та реєструють здійснення господарських операцій у первинних облікових документах на первинній стадії обліку [15].

З метою удосконалення норм вітчизняного законодавства, поступового усунення розбіжностей, неточностей та суперечностей між нормативно-законодавчими документами, в тому числі у частині власного капіталу, держава

постійно вносить зміни до таких документів. Саме тому, для ефективного управління підприємством необхідно забезпечити таку невід'ємну складову, як облікову інформацію, на підставі якої визначаються межі формування, розподілу та подальшого відтворення капіталу та ретельно відслідковувати всі законодавчо-нормативні зміни щодо ведення обліку та складання фінансової звітності з метою запобігання правопорушень.

1.3. Методика обліку формування та використання власного капіталу

Інформаційними джерелами щодо власного капіталу суб'єктів господарювання є фінансова звітність, а саме: форма №1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)» та форма №4 «Звіті про власний капітал», яка найбільш повно демонструє наявність власного капіталу на підприємстві та та змін в ньому [4; 10; 12].

Операції стосовно змін складових власного капіталу відображаються у Журналі 7. Після того, як остаточний запис журналів буде підписаний головним бухгалтером або відповідальною особою, інформація за кожним рахунком окремо буде перенесена до Головної.

Власний капітал відображається в першому розділі бухгалтерського балансу. За формою баланс являє собою двосторонню таблицю, ліва сторона якої називається активом і призначена для відображення господарських засобів за складом і розміщенням, а права сторона - пасив, призначена для відображення джерел формування господарських засобів [4; 12].

Така форма побудови бухгалтерського балансу називається горизонтальною. Вона широко використовується в країнах континентальної Європи, в тому числі і в Україні. Англійські країни використовують вертикальну форму побудови балансу, коли спочатку показують склад активу, а потім пасиву. Вертикальна форма побудови балансу відображена на рисунку 1.3 [27].

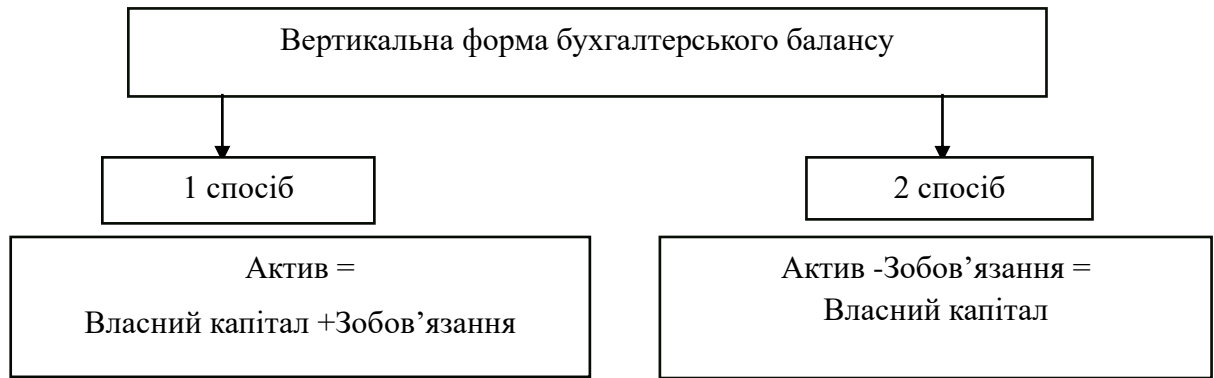

Рис.1.3 – Схематичне зображення горизонтальної та вертикальної форм складання бухгалтерського балансу [27].

Форма 4 «Звіт про власний капітал» – звіт, який відображає зміни у складі власного капіталу підприємства протягом звітного періоду. Зміст і форма звіту про власний капітал, а також загальні вимоги щодо розкриття його статей регламентуються Положенням (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [4; 12].

Облік власного капіталу на підприємствах ведеться за четвертим класом Плану рахунків бухгалтерського обліку «Власний капітал та забезпечення зобов'язань», який разом із відповідними субрахунками відображено в таблиці 1.5 [5].

Рахунки цього класу призначені для узагальнення інформації про стан і рух коштів різновидностей власного капіталу – статутного (зареєстрованого), пайового, у дооцінках, додаткового, резервного, вилученого, неоплаченого, а також нерозподілених прибутків (непокритих збитків), цільових надходжень, забезпечень майбутніх витрат і платежів, страхових резервів.

Рахунки цього класу можуть бути як пасивними, так і активно-пасивними.

Рахунки 40, 41, 42, 43, 47, 48, 49 – пасивні, сальдо цих рахунків відображається по кредиту. За кредитом обороту відображається збільшення

капіталу; нарахування забезпечень; кошти цільового призначення, для

Таблиця 1.5 – Четвертий клас рахунків бухгалтерського обліку [5].

Рахунки першого порядку (Синтетичні рахунки)	Рахунки другого порядку (субрахунки)
<u>40 Зареєстрований (пайовий) капітал</u> (призначений для обліку та узагальнення інформації про стан і рух статутного й іншого зареєстрованого капіталу, пайового капіталу підприємства)	401 Статутний капітал; 402 Пайовий капітал; 403 Інший зареєстрований капітал; 404 Внески до незареєстрованого капіталу.
<u>41 Капітал у дооцінках</u> (призначений для обліку і узагальнення інформації про дооцінки (уцінки) необоротних активів і фінансових інструментів)	411 Дооцінка(уцінка) основних засобів; 412 Дооцінка(уцінка) нематеріальних активів; 413 Дооцінка(уцінка) фінансових інструментів; 414 Інший капітал у дооцінках.
<u>42 Додатковий капітал</u> (призначений для узагальнення інформації про суми, на які вартість реалізації випущених акцій перевищує їхню номінальну вартість; про вартість необоротних активів, безкоштовно отриманих підприємством від інших осіб, та інші види додаткового капіталу.)	421 Емісійний дохід; 422 Інший вкладений капітал; 423 Накопичені курсові різниці; 424 Безоплатно одержані необоротні активи; 425 Інший додатковий капітал.
<u>43 Резервний капітал</u> (призначений для узагальнення інформації про стан та рух резервного капіталу підприємства, створеного відповідно до чинного законодавства та установчих документів за рахунок нерозподіленого прибутку.)	За видами капіталу.
<u>44 Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)</u> (ведеться облік нерозподілених прибутків чи непокритих збитків поточного та минулих років, а також використаного в поточному році прибутку.)	441 Прибуток нерозподілений; 442 Непокриті збитки. 443 Прибуток, використаний у звітному періоді.
<u>45 Вилучений капітал</u> (ведеться облік вилученого капіталу, у разі викупу власних акцій (часток) у акціонерів з метою їх перепродажу, анулювання (зменшення статутного капіталу) тощо.	451 Вилучені акції; 452 Вилучені вклади й паї; 453 Інший вилучений капітал.
<u>46 Неоплачений капітал</u> (призначений для узагальнення інформації про	За видами капіталу.

зміни у складі неоплаченого капіталу)	
<p><u>47 Забезпечення майбутніх витрат і платежів</u> (ведеться узагальнення інформації про рух коштів, які за рішенням підприємства резервуються для забезпечення майбутніх витрат і платежів і включення їх до витрат поточного періоду (за винятком суми забезпечення, що включається до первісної вартості основних засобів).</p>	<p style="text-align: right;">Продовження табл. 1.5.</p> <p>471 Забезпечення виплат відпусток; 472 Додаткове пенсійне забезпечення; 473 Забезпечення гарантійних зобов'язань; 474 Забезпечення інших витрат і платежів; 475 Забезпечення призового фонду (резерв виплат); 476 Резерв на виплату джек-поту, не забезпеченого сплатою участі у лотереї; 477 Забезпечення матеріального заохочення; 478 Забезпечення відновлення земельних ділянок.</p>
<p><u>48 Цільове фінансування і цільові надходження</u> (ведеться облік та узагальнення інформації про наявність та рух коштів фінансування заходів цільового призначення (в тому числі отримана гуманітарна допомога).</p>	<p>481 Кошти, вивільнені від оподаткування; 482 Кошти з бюджету та державних цільових фондів; 483 Благодійна допомога; 484 Інші кошти цільового фінансування і цільових надходжень.</p>
<p><u>49 Страхові резерви</u> (для страхової діяльності) призначено для узагальнення інформації про рух коштів страхових резервів.</p>	<p>491 Технічні резерви; 492 Резерви із страхування життя; 493 Частка перестраховиків у технічних резервах; 494 Частка перестраховиків у резервах із страхування життя; 495 Результат зміни технічних резервів; 496 Результат зміни резервів із страхування життя.</p>

фінансування певних заходів; сума часток перестраховиків у страхових резервах на минулу звітну дату в кореспонденції з відповідними субрахунками обліку результатів змін цих страхових резервів. За дебетом обороту відображається зменшення капіталу; створення резервів; відображається використані кошти за певними напрямками, страховими резервами [5].

Рахунок 44, 45, 46 – активно-пасивні. Сальдо цих рахунків може бути як

дебетовим, так і кредитовим. По кредиту обороту відображається збільшення прибутку від усіх видів діяльності; вартість анульованих або перепроданих акцій (часток); погашення заборгованості за внесками до статутного капіталу. По дебету – відображаються збитки та використання прибутку; фактична собівартість акцій власної емісії або часток, викуплених господарським товариством у його учасників; заборгованість засновників (учасників) господарського товариства за внесками до статутного капіталу підприємства [5].

Мінімальний розмір статутного капіталу акціонерного товариства становить 1250 мінімальних заробітних плат виходячи із ставки мінімальної заробітної плати, що діє на момент створення (реєстрації) акціонерного товариства. Типова кореспонденція рахунків з формування статутного капіталу акціонерного товариства наведено в таблиці 1.6 [5].

Таблиця 1.6 - Типова кореспонденція рахунків з формування статутного капіталу акціонерного товариства [5]

Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
	Д-т	К-т
1. Відображено статутний капітал підприємства в сумі, погодженій учасниками	46	401
2. Відображено внески акціонерів до статутного капіталу коштами в касу або на поточний рахунок	301,311	46
3. Відображено внески засновників до статутного капіталу основними засобами	10	46
4. Відображено внески засновників запасами	20	46

Статутний капітал формується в системі бухгалтерського обліку на підставі затвердженого статуту. Виконується проводка по дебету рахунка 46, кредита – 401. При цьому утворюється заборгованість по дебету 46, яка закривається грошовими коштами або може бути внесок іншими матеріальними цінностями.

Типова кореспонденція рахунків зі збільшення статутного капіталу за рахунок додаткових внесків представлена в табл.1.7 [5].

Таблиця 1.7 – Типова кореспонденція рахунків зі збільшення статутного капіталу за рахунок додаткових внесків [5]

Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
	Д-т	К-т
1.Зареєстровано зміни до статуту у зв'язку зі збільшенням статутного капіталу	46	401
2.Отримано на поточний рахунок підприємства грошові кошти від розміщення акцій (у розмірі номінальної вартості)	311	46
3.Відображено емісійний дохід від розміщення акцій	311	421

Емісійний дохід – перевищення суми доходів, отриманих підприємством від первинної емісії (випуску) власних акцій та інших корпоративних прав, над номіналом таких акцій або перевищення номіналу акцій (інших корпоративних прав) над вартістю їхнього викупу.

Збільшення статутного капіталу відбувається у випадках після реєстрації звітів про результати емісії всіх попередніх випусків акцій. Збільшення статутного капіталу акціонерного товариства із залученням додаткових внесків здійснюється шляхом розміщення додаткових акцій. Збільшення статутного капіталу акціонерного товариства за рахунок спрямування до статутного капіталу додаткового капіталу у частині емісійного доходу (його частини) та/або спрямування до статутного капіталу прибутку (його частини) здійснюється шляхом підвищення номінальної вартості акцій.

Типова кореспонденція рахунків при зменшенні статутного капіталу представлена в табл.1.8 [5]

Таблиця 1.8 - Типова кореспонденція рахунків при зменшенні статутного капіталу [5]

Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
	Д-т	К-т
1. Відображено операції з викупу акцій	451	301,311
2. Відображено зменшення статутного капіталу	40	451
3. Відображено перерахування коштів з поточного рахунку за отримані послуги, пов'язані зі зменшенням статутного капіталу	631,685	31

Шляхами зменшення статутного капіталу акціонерного товариства, якщо

це передбачено статутом товариства, є:

- 1) зменшення номінальної вартості акцій;
- 2) анулювання раніше викуплених та іншим чином набутих товариством акцій та зменшення їх загальної кількості.

Типова кореспонденція з обліку додаткового капіталу, капіталу у дооцінках, резервного капіталу і неоплаченого прибутку (непокритого) сбитку представлено у таблиці 1.9 [5].

Таблиця 1.9 - Типова кореспонденція з обліку додаткового капіталу, капіталу у дооцінках, резервного капіталу і неоплаченого прибутку (непокритого) сбитку [5]

№	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
1.	Збільшення статутного капіталу за рахунок додаткового	422	40
2.	Збільшення пайового капіталу за рахунок додаткового	422	41
3.	Збільшення резервного капіталу за рахунок додаткового	422	43
4.	Відображено перевищення викупної вартості акцій (частки) над номінальною вартістю (збиток від викупу)	422	452
5.	Відображається сума дооцінки основних засобів в частині, що припадає на залишкову (балансову) вартість об'єкта.	101	423
6.	Відображається сума дооцінки інших необоротних матеріальних активів.	11	423
7.	Відображається сума дооцінки нематеріальних активів.	122	423
8.	Зменшення суми зносу об'єкта необоротних активів при його уцінці.	13	423
9.	Збільшення частки інвестора в капіталі об'єкта інвестування внаслідок приросту за звітний період суми дооцінки активів, що належать об'єкту інвестування.	141	423
10.	Збільшення резервного капіталу за рахунок додаткового	422	43
11.	Списання вартості безоплатно отриманих необоротних активів	424	43
12.	Формування резервного капіталу за рахунок нерозподіленого прибутку	441	43
13.	Збільшення розміру статутного капіталу за рахунок наявних власних резервів.	43	40
14.	Використання резервного капіталу на покриття збитків.	43	442
15.	Нарахування оголошених дивідендів за привілейованими акціями за рахунок резервного капіталу	43	443

16.	Дивіденди нараховуються до виплати за рахунок раніше створеного резерву	43	671
17.	Списання фінансового результату від основної діяльності до складу нерозподіленого прибутку	791	441
18.	Збільшення статутного капіталу за рахунок реінвестування прибутку	441	40
19.	Використання прибутку нерозподіленого при формуванні (збільшенні) пайового капіталу акціонерного товариства	441	41
20.	Збільшення додаткового капіталу за рахунок нерозподіленого прибутку	441	42
21.	Вартість анульованих або переданих акцій (часток) списується за рахунок прибутку нерозподіленого	441	45
22.	Нараховано дивіденди власникам	443	671
23.	Нараховано податок на прибуток з суми дивідендів	671	641
24.	Проведено відрахування до резервного капіталу	443	43
25.	Відображення фінансового результату	791	441

Господарські операції на підприємстві відображаються у бухгалтерському обліку методом їх суцільного і безперервного документування. Типові первинні документи з обліку власного капіталу наведені у таблиці 1.10 [5].

Таблиця 1.10 - Типові первинні документи з обліку власного капіталу [5]

Зміст операції	Документ	Вплив операції на складову власного капіталу
Зміна облікової політики	Бухгалтерська довідка	Збільшує або зменшує нерозподілений прибуток (непокритий збиток)
Виправлення помилок	Бухгалтерська довідка	Збільшує або зменшує нерозподілений прибуток (непокритий збиток)
Переоцінка основних засобів, незавершеного будівництва та нематеріальних активів	Бухгалтерська довідка	Збільшує або зменшує інший додатковий капітал
Вибуття раніше дооцінених об'єктів необігових активів	Акт приймання-передачі основних засобів, бухгалтерська довідка	Зменшення додаткового капіталу та збільшення нерозподіленого прибутку
Збільшення статутного капіталу за рахунок індексації основних засобів	Рішення зборів акціонерів, нова редакція статуту	Збільшує статутний капітал та зменшує інший додатковий капітал

Визначення фінансового результату за звітний період	Бухгалтерська довідка	Одержання прибутку або збитку
Розподіл прибутку, виплати дивідендів	Рішення зборів учасників	Зменшення нерозподіленого прибутку
Відрахування до резервного капіталу	Бухгалтерська довідка, рішення зборів учасників	Зменшення нерозподіленого прибутку та збільшення резервного капіталу
Спрямування прибутку до статутного капіталу	Рішення зборів учасників	Зменшення нерозподіленого прибутку
Реєстрація статутного капіталу	Статут	Збільшення статутного капіталу(пайового) капіталу та неоплаченого
Продаж акцій за ціною вищою ніж номінальна	Договір засновників	Збільшення неоплаченого капіталу та додатково вкладеного капіталу
Викуп акцій(часток)	Рішення засновників, видатковий касовий ордер, виписка банку	Збільшення вилученого капіталу
Перепродаж викуплених акцій(часток)	Акт приймання-передачі основних засобів, накладна, акт про приймання матеріалів, прибутковий касовий ордер, виписка банку, бухгалтерська довідка	Зменшення вилученого капіталу, збільшення(зменшення) додатково вкладеного капіталу, зменшення прибутку

Висновок до першого розділу

В першому розділі вивчається сутність та методологічні основи обліку власного капіталу на підприємстві. Розглядаються теоретичні питання сутності та класифікації видів власного капіталу, документальне оформлення та методика формування та використання власного капіталу, представлена типова кореспонденція з обліку операцій з власним капіталом. Проведений аналіз наукових джерел та нормативно-правових документів.

За результатами аналізу наукових джерел можна підтвердити актуальність обраної теми дослідження і виділити наступне:

- для створення, розвитку та функціонування суб'єкта господарської діяльності потрібен стійкий фундамент у вигляді власного капіталу. Саме він сприяє забезпеченню формування активів та умов економічного розвитку підприємства;

- власний капітал підприємства – основне джерело формування прибутку і доходів його власників як у поточному, так і в перспективному періоді, його розмір та динаміка змін характеризують рівень ефективності господарської діяльності;

- чим більшим є розмір власного капіталу, тим вища конкурентоспроможність підприємства та надійніше його фінансове становище;

- методологічна основа обліку власного капіталу є обов'язковим елементом забезпечення ефективного фінансового управління підприємством і включає до себе певні правила та процедури.

2. ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ

ЗАТ «ОДЕСАКОНДИТЕР»

2.1. Техніко-економічна характеристика підприємства

ЗАТ «Одесакондитер» - одне з найстаріших підприємств України з багатою та цікавою історією.

У 1820 році в Одесі було створено маленьке приватне підприємство - торговий дім «Брати Крахмальнікова» - перша кондитерська фабрика на півдні країни. Кондитерські вироби їх торгового дому не потребували особливої реклами і користувалися заслуженою популярністю не тільки в тодішній Російській імперії: вони завоювали гран-прі на міжнародних промислових виставках в Лондоні і Парижі, відзначалися золотими медалями в Ростові-на-Дону, Москві, Лондоні.

У 1918 році фабрика була націоналізована і стала називатися першою державною кондитерською фабрикою та з 1922 року було присвоєне ім'я Рози Люксембург.

Перед Великою Вітчизняною Війною фабрика була одним з найбільш великих підприємств країни.

У 1941 році устаткування фабрики було евакуйоване до м. Новосибірськ, де в 1942-1943 роках була побудована і введена в експлуатацію шоколадна фабрика.

Після звільнення м. Одеса фабрику відновили і в січні 1945 року вона відновила роботу і вже у 1950 році - випуск продукції досяг 12017 тонн.

У 1958 р - виробничі цехи були розміщені на різних територіях великих складів.

У 1959 р - введено в експлуатацію новий шоколадний цех з продуктивністю 4,5 тони переробки какао-бобів; також працівниками фабрики була спроектована і побудована лінія виробництва желейного мармеладу.

У 1960 р - в цех борошнистих виробів були введені потоково-

механізовані лінії для випічки печива продуктивністю 550 тон і тортів і тістечок продуктивністю 350 тонн в рік.

У 1969 р - три вироби: печиво «Одеса», цукерки «Золота нива» і «Біла акація» були відзначені знаком якості.

У червні 1976 р в результаті об'єднання кондитерської фабрики імені Рози Люксембург і одеської харчової фабрики було організовано виробничі об'єднання кондитерської промисловості.

3 липня 1992 році підприємство стало орендним з правом випуску продукції.

1993 рік - об'єднання приватизували працівники фабрики, а з 1994 року на базі Одеського виробничого об'єднання кондитерської промисловості організовано закрите акціонерне товариство «Одеса».

З 01.01.2004 року ЗАТ «Одеса» було реорганізовано в ЗАТ «Одесакондитер» та ЗАТ «Торговий Дім Люксембурзький», та розташовано у 3-ому Водопровідному провулку, б. 9.

На початку 2004 року на підприємстві було впроваджено систему менеджменту якості ISO 9001:2000 та отримано сертифікат міжнародного зразка. Відомо, що у 2009 році фабрика зверталася до керівництва країни з проханням надати підтримку у збереженні робочих активів та робочих місць та захистити від спроби рейдерського захоплення підприємства. Восени 2017 року на території фабрики сталася пожежа без потерпілих. Інформація про збитки відсутня.

Станом до 2021 року: асортимент продукції нараховував понад 300 найменувань: цукерки «Візаві», «Овація», «Маестро», «Люкс ретро», «Люкс королівські», «Мадонна», «Мадемуазель де Люкс», «Форсаж», «Вернісаж», «Флірт», «Бравісімо», «Віват», «Чарівність», набори цукерок «Пале рояль», «Золотий Дюк», «Колекція», шоколад «Люкс екстра» з молоком, чорний, десертний, шоколадний батончик «Сало в шоколаді», мармелад «Люкс-мармеладка» та ін., серед них – переможці престижних вітчизняних та

європейських рейтингів, володарі низки міжнародних нагород за якість. Експорт: Азербайджан, Казахстан, Вірменія, Грузія, країни Балтії, Монголія, Канада, Ізраїль, США.

Згідно зі статутом підприємство ЗАТ «Одесакондитер» здійснює діяльність відповідно до КВЕД:

10.72 - Виробництво сухарів і сухого печива; виробництво борошняних кондитерських виробів, тортів і тістечок тривалого зберігання;

10.82 - Виробництво какао, шоколаду та цукрових кондитерських виробів (основний);

46.36 - Оптова торгівля цукром, шоколадом і кондитерськими виробами;

47.24 - Роздрібна торгівля хлібобулочними виробами, борошняними та цукровими кондитерськими виробами в спеціалізованих магазинах;

49.41 - Вантажний автомобільний транспорт;

68.20 - Надання в оренду й експлуатацію власного чи орендованого нерухомого майна;

96.09 - Надання інших індивідуальних послуг.

Основним видом діяльності до 2021 року на підприємстві була діяльність за КВЕД: 10.82 – Виробництво какао, шоколаду та цукрових кондитерських виробів.

Станом на 2021 рік ЗАТ «Одесакондитер» припинило виробничу діяльність, а ЗАТ «Торговий дім «Люксембурзький» знаходиться в стані припинення, згідно із судовим рішенням про визнання банкрутом і відкриття ліквідаційної процедури.

Станом на 2022 рік на підприємстві ЗАТ «Одесакондитер» працює 24 особи, виробнича діяльність припинена, актуальний напрямок діяльності за КВЕД – 68.20 - Надання в оренду й експлуатацію власного чи орендованого нерухомого майна (здача в оренду промислових приміщень – склади, цехи тощо).

Техніко-економічну характеристику доповнює розрахунок основних

фінансово-економічних показників діяльності ЗАТ «Одесакондитер» на початок 2021-2022 років в табл. 2.1.

Таблиця 2.1 – Основні фінансово-економічні показники діяльності ЗАТ «Одесакондитер» за 2021-2022 роки*

Показники	2021 рік	2022 рік	Відхилення	
			абс.	%
1. Обсяг продукції в натуральному виразі, т	-	-	-	-
2. Обсяг продукції в оптових цінах без ПДВ та акцизного збору, тис. грн.	-	-	-	-
- у діючих оптових цінах	-	-	-	-
- у порівнянних оптових цінах	-	-	-	-
3. Середня оптова ціна за 1 тону (дал.) продукції, грн.	-	-	-	-
4. Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), тис.грн.	962	2025	1063	110,50
5. Собівартість реалізованої продукції, тис.грн.	-	-	-	-
6. Адміністративні витрати, тис.грн.	7104	5751	-1353	-19,05
7. Витрати на збут, тис.грн.	41	40	-1	-2,44
8. Валовий прибуток, тис.грн.	962	2025	1 063	110,50
9. Повна собівартість реалізованої продукції, тис.грн.	7144	5792	-1352,00	-18,92
10. Витрати на 1 гривню реалізованої продукції, коп.	-	-	-	-
11. Фінансовий результат до оподаткування, тис.грн. в т.числі:	-8449	-2560	5889	-69,70
- від основної операційної діяльності	-6182	-3767	2415	-39,07
- від іншої операційної діяльності	-2437	-15	2422	-99,38
- від фінансової діяльності	-	842	842	x
- від іншої діяльності	170	380	210	123,53
12. Податок на прибуток, тис.грн.	-	-	-	-
13. Чистий прибуток (збиток), тис.грн.	-8 449	-2560	5889,00	-69,70
14. Матеріальні витрати, тис.грн.	-	-	-	-
15. Матеріаловіддача, грн.	-	-	-	-
16. Матеріаломісткість продукції, грн.	-	-	-	-
17. Середня облікова кількість штатних працівників облікового складу, осіб.	24	24	-	-
18. Продуктивність праці одного штатного працівника облікового складу, грн.	40083,3	84375,0	44291,7	110,50
19. Фонд оплати праці штатних працівників облікового складу, тис.грн.	3486	3292	-194	-5,57

20. Середня річна заробітна плата одного штатного працівника облікового складу, грн.	145250,0	137166,67	-8083,33	-5,57
21. Середня річна вартість основних засобів за основним видом діяльності, тис.грн.	57318	56728	-590,00	-1,03
22. Фондовіддача, грн.				
- по продукції	0,017	0,036	0,02	112,69
- по прибутку	-0,108	-0,066	0,04	-38,43
23. Фондорентабельність, %	-14,74	-4,51	10,23	x
24. Середня річна вартість оборотних коштів, тис. грн.	14893,00	7430,50	-7462,50	-50,11
25. Коефіцієнт оборотності оборотних коштів	0,06	0,27	0,21	в 3,22р.
26. Рентабельність продукції, %	-	-	-	x
27. Рентабельність виробництва, %	11,70	-3,99	7,71	x
28. Середня річна сума дебіторської заборгованості	-	-	-	-
29. Середня річна сума кредиторської заборгованості	28 048	28 850	803	2,86
30. Коефіцієнти ліквідності балансу				
- коефіцієнт поточної ліквідності	0,20	0,13	-0,07	x
- коефіцієнт швидкої ліквідності	0,19	0,11	-0,08	x
- коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,19	0,11	-0,08	x

* Розраховано на підставі фінансової звітності підприємства

Аналізуючи показники табл. 2.1 за 2021- 2022 рік підприємства ЗАТ «Одесакондитер» можна зробити наступні висновки:

1. у 2022 році в порівнянні з 2021 роком на підприємстві спостерігається динаміка стрімкого падіння майже по всім основним фінансово-економічним показникам підприємства, що є негативною тенденцією і характеризує стан погіршення діяльності підприємства, а саме:

- чистий дохід від реалізації продукції має тенденцію до зростання – цей показник збільшився на 1063 тис.грн. або на 110,50%;
- тенденцію до зменшення видно за адміністративними витратами – на 1353 тис.грн. або на 19,05%;
- витрати на збут також зменшилися на 1 тис.грн. або на 2,44%;
- собівартість реалізованої продукції на підприємстві станом на 2021-

2022 роки відсутня через припинення випуску продукції;

- витрати на 1 грн реалізованої продукції відсутні.

2. Аналіз формування фінансових результатів до оподаткування підприємства показав, що збиток, зменшився на 5889 тис.грн. або 69,70%, що позитивно характеризує операційну та іншу діяльність підприємства. Це відбулося за рахунок:

- зменшення збитку від іншої операційної діяльності – на 2422 тис.грн. або на 99,38%;

- зменшення збитку від основної операційної діяльності на 2415 тис.грн. або на 39,07%; що позитивно характеризує основну діяльність підприємства.

- збільшення прибутку від іншої діяльності на 210 тис.грн. або на 123,543%.

3. Позитивною динамікою на підприємстві ЗАТ «Одесакондитер» можна назвати наступні зміни у формуванні фінансових результатів до оподаткування 2022 року в порівнянні з 2021 роком:

- збиток, зменшився на 5889 тис.грн. або 69,70%, це відбулося за рахунок зменшення збитку від іншої операційної діяльності – на 2422 тис.грн. або на 99,38% та основної операційної діяльності на 2415 тис.грн. або на 39,07%;

- збільшення прибутку від іншої діяльності на 210 тис.грн. або на 123,543%;

4. Дослідження показників рентабельності та їх зміни показало наявність позитивної тенденції результативності основної операційної діяльності підприємства:

- рентабельність виробництва збільшилась на 8,50% пунктів.

5. Аналіз використання ресурсів підприємства відображає тенденцію покращення використання окремих ресурсів підприємства:

- фондівдача по продукції та фондівдача по прибутку збільшилась на 0,02%, що пов'язано зі зменшенням збитку від основної операційної діяльності

ніж середньорічної вартості основних засобів підприємства при цьому покращилось використання ресурсів підприємства:

- 1) спостерігається збільшення продуктивності праці на 110,50%;
- 2) збільшення оборотності оборотних коштів на 0,21 обороти або в 3,22 рази.

6. Аналіз оцінки ліквідності активів та пасивів балансу показав, що баланс підприємства не є абсолютно ліквідним, це негативно впливає на його фінансовий стан та платоспроможність. Показники ліквідності підприємства за період, що досліджується, мають тенденцію до зменшення та мають значення нижче нормативного з чого можна зробити висновок, що підприємство не забезпечено найбільш ліквідними активами :

- 1) поточна ліквідність – на 0,07 грн./грн.;
- 2) швидка ліквідність – на 0,08 грн./грн.;
- 3) абсолютна ліквідність – на 0,08 грн./грн..

2.2. Аналіз фінансового стану та фінансових результатів діяльності підприємства

Аналіз динаміки валюти балансу передбачає встановлення зміни валюти балансу на кінець року з валютою балансу на початок року.

Загальний аналіз фінансового стану ЗАТ «Одесакондитер» здійснюється за допомогою даних форм №1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)», № 2 «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)» та №5 «Примітки до річної фінансової звітності».

Таблиця 2.2 – Аналіз динаміки валюти балансу*

Показники	2021 рік	2022 рік	% зміни
Валюта балансу, тис.грн.:			
– попереднього року	32303	21102	-34,67
– звітного року	21102	17401	-17,54

* розраховано на підставі фінансової звітності підприємства

З табл. 2.2 видно, що валюта балансу на кінець 2021 року, порівняно з початком, зменшилась на 34,67%, що попередньо можна оцінити як негативні зміни. Валюта балансу на кінець звітнього 2022 року, в порівнянні з початком звітнього 2022 року, зменшилась на 17,54%, що попередньо можна охарактеризувати як негативну зміну.

Для підтвердження якості цих змін, необхідно провести більш поглиблений аналіз динаміки валюти балансу на підставі даних форм №1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)» та №2 «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)» за допомогою табл. 2.3.

Таблиця 2.3 – Поглиблений аналіз динаміки валюти балансу*

Показники	2021 рік	2022 рік	Коефіцієнт зміни
1. Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), тис.грн.	962	2025	2,10
2. Фінансовий результат до оподаткування, тис.грн.	-8 449	-2560	0,30
3. Валюта балансу, тис.грн.:			
–на початок року	32303	21102	0,65
–на кінець року	21 102	17 401	0,82
4. Середнє річне значення валюти балансу, тис.грн.	26702,5	19251,5	0,72

* розраховано на підставі фінансової звітності підприємства

Аналізуючи дані табл. 2.3 можна зазначити, що зменшення середньорічного значення валюти балансу в 0,72 разів супроводжувалося збільшенням чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) в 2,10 разів, та зменшенням збитку до оподаткування в 0,30 разів, що свідчить про позитивні зміни валюти балансу підприємства в звітному році.

Зміна відбувається меншими темпами, ніж чистий дохід від реалізації продукції, але більшими темпами ніж збиток до оподаткування.

Аналіз складу, структури та динаміки активів підприємства здійснюється за даними форми № 1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)» за допомогою аналітичної табл. 2.4.

З табл. 2.4 видно, що на кінець звітної року, порівняно з початком, активи підприємства зменшилися на 3701 тис. грн. або на 17,54%. Це відбулось за рахунок зменшення необоротних активів на 300 тис. грн. або на 2,51%, та зменшення оборотних активів на 3401 тис. грн. або на 37,25%.

Таблиця 2.4 – Аналіз складу, структури та динаміки активів підприємства*

Показники	Код рядка	2021 рік	2022 рік	Відхилення	
				абс.	%
Всього активів, тис. грн.	1300	21102	17401	-3701	-17,54
1. Необоротні активи, тис. грн.	1095	11971	11671	-300	-2,51
– в % до активів		56,73	67,07	10,34	х
2. Оборотні активи, тис. грн.	1195	9131	5 730	-3401	-37,25
– в % до активів		43,27	32,93	-10,34	х
2.1. Запаси, тис. грн.	1100,	780	781	1	0,13
– в % до активів	1110	3,70	4,49	0,79	х
2.2. Кошти в розрахунках, тис. грн.	1120÷	-	-	-	-
– в % до активів	1155	-	-	-	х
2.3. Грошові кошти та їх еквіваленти, тис. грн.	1160,	8 351	4949	-3402	-40,74
– в % до активів	1165	39,57	28,44	-11,13	х
2.4. Інші оборотні активи, тис. грн.	1170,	-	-	-	-
– в % до активів	1190	-	-	-	х
– у тому числі витрати майбутніх періодів, тис. грн.	1170	-	-	-	-
– в % до активів		-	-	-	х
3. Необоротні активи утримувані для продажу, та групи вибуття, тис.грн.	1200	-	-	-	-
– в % до активів		-	-	-	х

* розраховано на підставі фінансової звітності підприємства

В структурі активів підприємства на початок року найбільшу питому вагу займали необоротні активи - 56,73%, питома вага оборотних активів склала - 43,27%. На кінець року відбулись наступні зміни в структурі активів підприємства:

- збільшилась питома вага необоротних активів до 67,07%;
- зменшилась питома вага оборотних активів на 10,34% пунктів.

Дебіторська заборгованість за 2021-2022 роки на підприємстві відсутня.

Аналіз складу та динаміки джерел формування активів підприємства здійснюється за даними форми № 1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)» за допомогою табл. 2.5.

Таблиця 2.5 – Аналіз складу та динаміки джерел формування активів підприємства*

Показники	Код рядка	2021 рік	2022 рік	Відхилення	
				абс.	%
Всього джерел формування активів, тис. грн.	1900	21102	17 401	-3701	-17,54
1. Власний капітал, тис.грн.	1495	-23575	-26135	-2560	10,86
– в % до усіх джерел		-111,72	-150,19	-38,47	x
1.1. Наявність власних оборотних коштів, тис.грн.	1495 –1095	-35546	-37 806	-2260	6,36
– в % до усіх джерел	або 1495 +1595 –1095	-168,45	-217,26	-48,81	x
2. Довгострокові зобов'язання і забезпечення, тис.грн.	1595	-	-	-	-
– в % до усіх джерел		-	-	-	x
2.1. Довгострокові зобов'язання, тис. грн.	1500÷1515	-	-	-	-
– в % до усіх джерел		-	-	-	x
2.2. Довгострокові забезпечення, тис. грн.	1520, 1525	-	-	-	-
– в % до усіх джерел		-	-	-	x
3. Поточні зобов'язання і забезпечення, тис. грн	1695	44677	43536	-1141	-2,55
– в % до усіх джерел		211,72	250,19	38,47	x
3.1.Короткострокові зобов'язання,т. грн.	1600, 1610	-	-	-	-
– в % до усіх джерел		-	-	-	x
–в тому числі короткострокові кредити банків, тис. грн.	1600	-	-	-	-
– в % до усіх джерел		-	-	-	x
3.2. Кредиторська заборгованість, т.гр	1605,	29071	28 629	-442	-1,52
– в % до усіх джерел	1615÷1645	137,76	164,53	26,76	x
3.3. Поточні забезпечення,тис. грн.	1660	15606	14907	-699	-4,48
– в % до усіх джерел		73,96	85,67	11,71	x
3.4. Інші поточні зобов'язання	1665,1690	-	-	-	-
– в % до усіх джерел		-	-	-	x

4. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття, тис.грн. – в % до усіх джерел	1700	-	-	-	-
		-	-	-	x

* розраховано на підставі фінансової звітності підприємства

З табл. 2.5 видно, що в звітному році порівняно з попереднім джерела формування активів підприємства зменшились на 3701 тис. грн. або на 17,54%. Це відбулось за рахунок зменшення поточних зобов'язань і забезпечень на 1141 тис. грн. або на 2,55% та скорочення власного капіталу на 2560 тис. грн. або на 10,86%.

В структурі джерел формування активів підприємства в попередньому році найбільшу питому вагу займали поточні зобов'язання і забезпечення – 211,72%, власний капітал відсутній -111,72%. В звітному році відбулись наступні зміни в структурі джерел формування активів підприємства: збільшилась питома поточних зобов'язань і забезпечень на 38,47%п, вага власного капіталу (якого по-суті немає), відповідно, зменшилась відповідно на 38,47%п.

Довгострокові зобов'язання та забезпечення; зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття були відсутні.

Аналіз складу, структури та динаміки оборотних активів підприємства здійснюється за даними форми № 1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)» за допомогою табл. 2.6.

З табл. 2.6 видно, що в звітному році порівняно з попереднім оборотні активи підприємства зменшились на 3401 тис. грн. або на 37,25%. Це відбулось за рахунок зменшення грошових коштів та поточних фінансових інвестицій – на 3402 тис. грн. або на 40,74%. Кількість запасів на підприємстві на кінець 2022 року збільшилась на 1 тис. грн або на 0,13%.

Таблиця 2.6 – Аналіз складу, структури та динаміки оборотних активів*

Показники	Абсолютна величина		Питома вага, %		Відхилення			
	на початок 2022 року	на кінець 2022 року звітного року	на початок 2022 року	на кінець 2022 року звітного року	абсолютне	питомої ваги	в % до величини на початок звітного року	в % до величини зміни оборотних активів
Оборотні активи всього, тис. грн., в тому числі:	9131	5730	100,00	100,00	-3401	x	-37,25	100,00
– запаси	780	781	8,54	13,63	1	5,09	0,13	-0,03
– дебіторська заборгованість	-	-	-	-	-	-	-	-
– грошові кошти та поточні фінансові інвестиції	8351	4949	91,46	86,37	-3402	-5,09	-40,74	100,03
– інші оборотні активи	-	-	-	-	-	-	-	-

* розраховано на підставі фінансової звітності підприємства

В структурі оборотних активів на початок звітного року найбільшу питому вагу займали грошові кошти та поточні фінансові інвестиції – 91,46%; питома вага запасів склала – 8,54%.

Інші оборотні активи та дебіторська заборгованість були відсутні.

На кінець звітного року відбулись наступні зміни в структурі оборотних активів:

- зменшилась питома вага грошових коштів та поточних фінансових інвестицій до 86,37% або на 5,09% пункти;

- питома вага запасів трохи збільшилась – на 13,63% або на 5,09% пункти.

Інші оборотні активи та дебіторська заборгованість були відсутні.

Аналіз структури розміщення оборотного капіталу (оборотних коштів) підприємства за сферами розміщення його окремих елементів здійснюється на підставі даних форм №1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)» та №5 «Примітки до річної фінансової звітності» за допомогою табл. 2.7.

Таблиця 2.7 – Аналіз структури розміщення оборотного капіталу (оборотних коштів) підприємств*

Показники	Попередній рік		Звітний рік		Відхилення		
	тис. грн.	%	тис. грн.	%	абс.	%	за структурою
1. Сфера виробництва в тому числі:	780	8,54	781	13,63	1	0,13	5,09
– виробничі запаси	780	8,54	781	13,63	1	0,13	5,09
– незавершене виробництво							
– поточні біологічні активи	-	-	-	-	-	-	-
– витрати майбутніх періодів	-	-	-	-	-	-	-
2. Сфера обігу в тому числі:	8351	91,46	4949	86,37	-3402	-40,74	-5,09
– готова продукція	-	-	-	-	-	-	-
– грошові кошти	8351	91,46	4949	86,37	-3402	-40,74	-5,09
– дебіторська заборгованість	-	-			-	-	-
– товари	-	-	-	-	-	-	-
– інші	-	-	-	-	-	-	-
Всього оборотний капітал	9131	100	5730	100,00	-3401	-37,25	-

* розраховано на підставі фінансової звітності підприємства

З табл. 2.7 видно, що в звітному році порівняно з попереднім загальна величина оборотного капіталу підприємства зменшилась на 3401 тис. грн. або на 37,25%. Це відбулось за рахунок наступних змін:

- збільшення капіталу, розміщеного у сфері виробництва на 1 тис. грн. або на 0,13%;

- зменшення капіталу, розміщеного в сфері обігу на 3402 тис. грн. або на 40,74%.

В структурі оборотного капіталу попереднього року найбільшу питому вагу займає капітал, розміщений в сфері обігу – 91,46%, питома вага капіталу, розміщеного в сфері виробництва склала 8,54%.

В звітному році відбулись наступні зміни в структурі оборотного капіталу:

- зменшилась питома вага капіталу, розміщеного в сфері обігу на 5,09% пункти;

- збільшилась питома вага капіталу, розміщеного в сфері виробництва на 5,09% пункти.

Аналіз використання оборотного капіталу (оборотних коштів) підприємства та його окремих елементів здійснюється на підставі форм фінансової звітності №1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)» та №2 «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)» за допомогою табл. 2.8.

Таблиця 2.8 – Аналіз використання оборотних коштів*

Показники	Попередній рік	Звітний рік	Відхилення	
			абс.	%
1. Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), тис. грн.	962	2025	1063	в 1,1 р.
2. Середньорічні залишки оборотних коштів, тис. грн., в т.ч.	14893	7430,5	-7462,5	-50,11
2.1. Запаси	1409,5	780,5	-629	-44,63
2.2. Грошові кошти та поточні фінансові інвестиції	13483,5	6650	-6833,5	-50,68
2.3. Інші оборотні активи	-		-	-
3. Кількість днів в періоді	360	360	х	х
4. Одноденна виручка, тис. грн..	2,67	5,63	2,96	в 1,1 р.
5. Потреба в оборотних коштах одного дня, тис. грн.	41,37	20,64	-20,73	-50,11
6. Кредиторська заборгованість, тис. грн.	8262	7125	-1137,00	-13,76
7. Коефіцієнт оборотності	0,06	0,27	0,21	в 3,22 р.
8. Коефіцієнт завантаженості	15,48	3,67	-11,81	-76,30
9. Тривалість 1 обороту, днів, в т.ч.	5573,26	1320,98	-4252,29	-76,30
9.1. В запасах	527,46	138,76	-388,71	-73,69
9.2. В грошових коштах	5045,80	1182,22	-3863,58	-76,57

9.3. В інших оборотних коштах	-		-	-
10. Економія (надлишок) оборотних коштів, тис. грн.	x	-87768,37	x	x

* розраховано на підставі фінансової звітності підприємства

Розрахунки, наведені в табл. 2.8, свідчать що ефективність використання оборотних коштів підприємства в звітному році порівняно з попереднім стала трохи краще, про що свідчить збільшення коефіцієнту оборотності на 0,21 обороти, зменшення коефіцієнту завантаженості на 11,81 та зменшення тривалості одного обороту оборотних коштів на 4252,29 днів (за рахунок зменшення часу перебування коштів в запасах – на 388,71 днів, в грошових коштах – на 3863,58 днів). Це призвело до економії оборотних коштів у розмірі 87768,37 тис. грн., що позитивно впливає на фінансовий стан підприємства.

Аналіз динаміки рентабельності капіталу підприємства здійснюється за допомогою форм № 1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)», форм № 2 «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)» за 2021 та 2022 роки за допомогою табл. 2.9.

Таблиця 2.9 – Аналіз рентабельності капіталу підприємства

Показники	Код рядка (алгоритм розрахунку)	2021 рік	2022 рік	Абсолютне відхилення
1. Чистий прибуток (збиток) підприємства, тис. грн.	Ф № 2 р. 2350 (2355)	-8449	-2650	5799
2. Середня річна сума капіталу підприємства, тис. грн., в тому числі: – основного капіталу – оборотного капіталу в тому числі – власного оборотного капіталу	Ф № 1 р. 1300	21102	17401	-3701
	Ф № 1, р. 1095	11971	11671	-300
	Ф № 1 р.1195 Ф № 1 р.1495 – р.1095	9131 -35546	5730 -37806	-3401 -2260
3. Рентабельність капіталу, %	п.1/п.2*100%	-40,04	-15,23	24,81
4. Рентабельність основного капіталу, %	п.1/осн.кап* 100%	-70,58	-22,71	47,87
5. Рентабельність оборотного капіталу, %	п.1/об.кап* 100%	-92,53	-46,25	46,28
6. Рентабельність власного оборотного капіталу, %	п.1/вл.об.кап* 100%	-	-	-

З табл. 2.9 можна зробити висновок, що в звітному році в порівнянні з попереднім більшість значень показників капіталу зменшились, окрім зменшення чистого збитку підприємства на 5799 тис.грн., що характеризується зменшенням наступних показників:

- рентабельність всього капіталу збільшилась на 24,81% пункти;
- рентабельність основного капіталу збільшилась на 47,87% пункти;
- рентабельність оборотного капіталу збільшилась на 46,28% пункти.

Ці зміни позитивно характеризують діяльність підприємства, але все ще недостатні для виведення підприємства із кризового стану.

Підприємство впродовж двох років не мало власного оборотного капіталу, тому його рентабельність не розраховується.

Аналіз фінансової стійкості підприємства за узагальнюючими показниками здійснюється за даними форми № 1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)» за допомогою табл. 3.8.

Таблиця 2.10 – Аналіз фінансової стійкості підприємства за узагальнюючими показниками*

Показники	Код рядка (алгоритм розрахунку)	Сума, тис.грн.		
		На початок 2021 року	На кінець 2021 року	На кінець 2022 року
1.Власний капітал	1495	-15 126	-23 575	-26 135
2.Необоротні активи	1095	11 648	11 971	11 671
3.Наявність власних оборотних коштів	1495-1095	-26 774	-35 546	-37 806
4.Короткострокові кредити банків	1600	-	-	-
5. Загальна величина джерел формування запасів	(ряд. 3 + ряд. 4)	-26 774	-35 546	-37 806
6. Запаси (1100)	1100	2 039	780	781
7. Надлишок (+) або нестача (-) власних оборотних коштів	(ряд. 3 – ряд 6)	-28 813	-36 326	-38 587
8. Надлишок (+) або нестача (-) загальної величини джерел формування запасів	(ряд. 5– ряд. 6)	-28 813	-36 326	-38 587
9. Джерела, що послаблюють фінансову напругу	1615	6 829	8 262	7 125
10.Тип фінансової ситуації на підприємстві	x	<i>Кризовий фінансовий стан</i>	<i>Кризовий фінансовий стан</i>	<i>Кризовий фінансовий стан</i>

* розраховано на підставі фінансової звітності підприємства

Дані розрахунків, які наведені в табл. 2.10, показують, що підприємство знаходиться у кризовому фінансовому стані, тому що власні оборотні кошти та короткострокові кредити відсутні і навіть з джерелами, що послаблюють фінансову напругу, коштів не вистачає для покриття запасів.

Поновлення запасів відбувається за рахунок коштів, які сформувалися за рахунок уповільнення оборотності кредиторської заборгованості. Така ситуація свідчить про неспроможність підприємства розрахуватися за своїми зобов'язаннями. Як наслідок, підприємству загрожує банкрутство.

Аналіз фінансовій стійкості підприємства за частковими показниками здійснюється за даними форми № 1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)» за допомогою табл. 2.11

Таблиця 2.11 – Аналіз фінансової стійкості підприємства за частковими показниками*

Показники	Алгоритм розрахунку за кодом рядка	На початок 2021 року	На кінець 2021 року	На кінець 2022 року	Нормативне значення
1. Коефіцієнт автономії (Кавт)	1495	-0,5	-1,1	-1,5	більше 0,5
	1900				
2. Коефіцієнт співвідношення залучених та власних коштів (Кф)	1595+1695+1700	-3,1	-1,9	-1,7	менше 1,0
	1495				
3. Наявність власних оборотних коштів (ОКвл)	1495 – 1095 або 1495+1595-1095	-26774,0	-35546,0	-37806,0	збільшення
4. Коефіцієнт маневреності власного капіталу (Кман)	1495 – 1095	1,8	1,5	1,4	0,4...0,6
	1495				
5. Коефіцієнт забезпеченості оборотних коштів власними оборотними коштами (Кз)	1495 – 1095	-1,3	-3,9	-6,6	0,1
	1195+1200				

* розраховано на підставі фінансової звітності підприємства

Як видно з табл. 2.11, коефіцієнт автономії впродовж двох років знаходиться поза межами норми (менше), що свідчить про нестабільність та

фінансову залежність підприємства від зовнішніх кредиторів. Коефіцієнт співвідношення залучених та власних коштів також знаходиться поза межами норми та показує, що підприємство на початок попереднього року на 1 грн власного капіталу залучало 3,1 грн залучених коштів, на кінець попереднього року – 1,9 грн., на кінець звітнього року – 1,7 грн; що негативно характеризує діяльність підприємства (але динаміка складається позитивна). Підприємство не має власних оборотних коштів впродовж двох років, величина яких зменшується на кінець звітнього року, що викликало зменшення значення коефіцієнта маневреності власного капіталу на кінець 2022 року. Значення коефіцієнта забезпеченості оборотних коштів власними оборотними коштами має від’ємне значення впродовж двох років.

Таким чином, аналіз показників фінансової стійкості підприємства дозволяє зробити висновок про неефективне вкладення грошових коштів в діяльність підприємства та фінансову нестабільність функціонування підприємства на ринку.

Аналіз ліквідності балансу здійснюється за даними форми № 1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)» допомогою табл. 2.12.

Таблиця 2.12 – Розрахунок абсолютних показників для аналізу ліквідності балансу звітнього року*

Показники активу балансу	Сума, тис.грн.		Показники пасиву балансу	Сума, тис.грн.		Платіжний результат, тис.грн	
	На початок 2022р.	На кінець 2022р.		На початок 2022р.	На кінець 2022р.	На початок 2022р.	На кінець 2022р.
A1 – Найбільш ліквідні активи (1160+1165)	8 351	4 949	П1 – Найбільш термінові зобов’язання (1605+1615÷1660+1690+1700)	44 677	43 536	-36 326	-38 587
A2 – Активи, які можна реалізувати швидко(1120÷1155+1190)	-	-	П2 – Коротко-строкові пасиви (1600+1610)	-	-	-	-

А3 – Активи, які можна реалізувати повільно (1100+1110+1170 + 1200)	780	781	П3 Довгострокові пасиви (1500÷1520)	-	-	780	781
А4 – Активи, реалізація яких пов'язана з труднощами (1095)	11 971	11 671	П4 – Постійні пасиви (1495+1665+ +1525+1526)	-23575	-26135	35 546	37 806
Баланс	21 102	17 401	Баланс	21 102	17 401	-	-

* розраховано на підставі фінансової звітності підприємства

З табл. 2.12 видно, що ліквідність балансу в звітному році підприємства порушено. Баланс не є абсолютно ліквідним як на початок, так і на кінець року, при цьому активи, які можна реалізувати повільно, та довгострокові пасиви відсутні зовсім (табл. 2.13).

Таблиця 2.13 – Аналіз ліквідності балансу

<i>На початок року:</i>			<i>На кінець року:</i>		
A_1	<	P_1	A_1	<	P_1
A_2	=	P_2	A_2	=	P_2
A_3	>	P_3	A_3	>	P_3
A_4	>	P_4	A_4	>	P_4

Аналіз ліквідності підприємства за відносними показниками здійснюється за даними форми № 1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)» або за допомогою таблиці 2.14.

З табл. 2.14 можна зробити висновок, що всі показники ліквідності підприємства не відповідають нормативним значенням, що свідчить про нездатність покрити свої короткострокові зобов'язання. Негативним є зменшення всіх показників на кінець звітного року.

Таблиця 2.14 – Аналіз ліквідності підприємства за відносними показниками*

Коефіцієнти ліквідності підприємства	Алгоритм розрахунку за кодом рядка	Норма	Розрахункові значення			Відхилення
			На початок 2021 року	На кінець 2021 року	На кінець 2022 року	
А	Б	В	1	2	3	3-2
1. Коефіцієнт поточної ліквідності (покриття)	1195+1200	=2,0	0,44	0,20	0,13	-0,07
	1695					
2. Коефіцієнт швидкої (критичної) ліквідності	1195+1200-1100-1110	1,0	0,39	0,19	0,11	-0,07
	1695					
3. Коефіцієнт абсолютної ліквідності	1160+1165	> 0,2	0,39	0,19	0,11	-0,07
	1695	[0,25... 0,35]				

* розраховано на підставі фінансової звітності підприємства

Підприємству необхідно застосовувати заходи щодо підвищення ліквідності та платоспроможності підприємства.

Висновки до другого розділу

В другому розділі кваліфікаційної роботи здійснено фінансово-економічний аналіз діяльності підприємства ЗАТ «Одесакондитер» та аналіз його фінансового стану та фінансових результатів діяльності за 2021-2022 рр., який показав:

- аналіз техніко-економічної характеристики показав про фактичну зміну актуального напрямку діяльності підприємства з 10.82 – «Виробництво какао, шоколаду та цукрових кондитерських виробів» на 68.20 – «Надання в оренду й експлуатацію власного чи орендованого нерухомого майна», що пов'язано з припиненням виробничої діяльності підприємства ЗАТ «Одесакондитер» і знаходженням його в кризовому стані, майже банкрутстві - в стані припинення діяльності;

- підприємство знаходиться у важкому становищі але навіть під час

військового стану використовує всі зусилля для підтримки існування підприємства і має деякі позитивні результати за останній рік, які на жаль є не дуже значними;

- не дивлячись на певні від'ємні значення, які є негативною тенденцією, в загальному значенні фінансово-економічний стан у 2022 році в порівнянні з 2021 роком покращився, що свідчить про більш ефективну діяльність і правильну стратегію управління підприємством у 2022 році;

- фінансовий результат до оподаткування показав зменшення збитку у 2022 році в порівнянні з 2021 роком, але слід зазначити, що значення у 2022 році є все ще від'ємним, що є негативним для підприємства;

- аналіз використання ресурсів підприємства може свідчити про його позитивну операційну діяльність, а саме: використання трудових, матеріальних ресурсів підприємства та його оборотного капіталу;

- наявні деякі аспекти, що потребують уваги для забезпечення стабільного зростання в майбутньому, тому підприємству необхідно зберегти позитивну тенденцію зміни фінансово-економічних показників в наступному році;

- аналіз фінансового стану підприємства свідчить про наявність позитивної динаміки зміни показників діяльності підприємства у 2022 році в порівнянні з 2021 роком але все ще викликає стурбованість і вказує на наявність значних проблем і не є достатніми для виведення підприємства з кризового стану;

- на наш погляд, подальший розвиток підприємства не зможе обійтися без значної підтримки з боку держави.

Підприємство потребує підвищеної уваги і має низку значних проблем, які необхідно вирішувати, що зараз, на жаль, є майже неможливим. Збереження позитивної динаміки у наступному році є першочерговим завданням для керівництва, в т.ч. необхідні влучні управлінські рішення і підтримка з боку держави.

3. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ ТА АНАЛІЗ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ ТА ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАТ «ОДЕСАКОНДИТЕР»

3.1. Загальна характеристика організації обліку на підприємстві

Облікова політика ЗАТ «Одесакондитер» складена та відповідає вимогам Закону України від 16 липня 1999 року № 996-XIV «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» та національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку. Метою підприємства є дотримання єдиної методики відображення господарських операцій та забезпечення своєчасного надання достовірної інформації користувачам фінансової звітності.

При відображенні господарських операцій і подій у бухгалтерському обліку застосовуються норми положень (стандартів) бухгалтерського обліку, затверджених Міністерством фінансів України. За відсутності необхідних норм до вітчизняних П(С)БО застосовуються подібні норми системи Міжнародних стандартів фінансової звітності МСБО - МСФЗ на підставі того, що національні стандарти не можуть суперечити міжнародним стандартам.

Він застосовується до активів, капіталу, зобов'язань, економічних операцій і бухгалтерських рахунків і цілей організації. Для забезпечення необхідної деталізації обліково-економічної інформації з дозволу головного бухгалтера запроваджено систему додаткових субрахунків.

Облік витрат підприємства ведеться на рахунках класу 9 «Витрати діяльності», для обліку господарських операцій ЗАТ «Одесакондитер» не використовує рахунки класу 8 «Витрати за елементами».

Більша частина завдань, покладених на відділ бухгалтерії вирішується на більш якісному рівні та з використанням меншого часу завдяки комп'ютерним технологіям та інтегрованих на ньому програм.

Бухгалтерський облік ведеться з використанням комп'ютерних програм: MEDOC IS та власно розроблену програму Access.

Для обробки інформації працівники бухгалтерії використовують програми MSWord, MSeXcel. MSWord в основному використовується для створення та редагування текстових документів і звітів. У цьому форматі співробітники відділу отримують інформацію від інших відділів, керівництва та державних служб. Програма MSeXcel містить різноманітні таблиці для подальших розрахунків, що дозволяють вирішувати поставлені завдання, тому є спільною програмою для всіх підрозділів ЗАТ «Одесакондитер».

Схема автоматизованої форми ведення бухгалтерського обліку, яку використовують на підприємстві, представлена на рис. 3.1.

Рисунок 3.1 – Схема автоматизованої форми ведення бухгалтерського обліку, яка використовується у ЗАТ «Одесакондитер»

Таким чином, бухгалтерія безперебійно виконує свою роботу завдяки

новим технологіям автоматизації, програмному забезпеченню та кваліфікованому персоналу.

Організацію бухгалтерського обліку у ЗАТ «Одесакондитер» наведено на рис. 3.2.

Рис. 3.2 – Організація бухгалтерського обліку у ЗАТ «Одесакондитер»

Контроль за виконанням наказу про облікову політику покладається на головного бухгалтера підприємства ЗАТ «Одесакондитер».

При перерахуванні доходів, витрат і грошових коштів, виражених в іноземній валюті, середньозважений валютний курс не застосовується.

Величина резерву сумнівних боргів не створюється, також не створюється резерв забезпечення на виплату відпусток працівникам підприємства.

Резервування коштів на додаткове пенсійне забезпечення, реструктуризацію, виконання зобов'язань за обтяженими контрагентами не проводиться.

Підставою для запису в регістрах бухгалтерського обліку у ЗАТ

«Одесакондитер» є первинні документи, що фіксують факт здійснення господарської операції, а також розрахунки бухгалтерії та бухгалтерські довідки, підготовлені, оформлені і засвідчені у порядку, встановленому нормативними актами, обліковою політикою, наказами директора, розпорядженнями уповноважених ним осіб.

Підставою для формування даних податкового обліку є: первинні облікові документи (включаючи бухгалтерські довідки); аналітичні документи бухгалтерського обліку.

Система бухгалтерського обліку у ЗАТ «Одесакондитер» складається з:

- ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності;
- виконання розрахунків;
- збір статистичних даних;
- розробки планів.

Бухгалтерський облік охоплює усю сукупність господарської та фінансової діяльності підприємства.

Головною задачею бухгалтерського обліку на підприємстві являється як одержання точної та достовірної інформації про господарчі процеси в результатах діяльності підприємства, так і для використання кредиторами, податковими, фінансовими та банківськими органами та іншими зацікавленими юридичними та фізичними особами.

Основними завданнями бухгалтерського відділу у ЗАТ «Одесакондитер» є:

- здійснення необхідних розрахунків, на основі яких вносяться пропозиції керівництву підприємства щодо розподілу наявних фінансових ресурсів між виробничими підрозділами і функціональними службами;
- розробка поточних й оперативних фінансових планів та інших планових фінансових документів, пошук резервів збільшення прибутку та інших фінансових ресурсів для забезпечення потреб підприємства в коштах на фінансування виробництва, капітальних вкладень, соціальних потреб;

- здійснення контролю за виконанням показників фінансового плану підрозділами і підприємством загалом, а також контролю за використанням фінансових ресурсів на непродуктивні витрати;
- оперативний контроль за надходженням грошових коштів від реалізації продукції (робіт, послуг), своєчасним розв'язанням претензій у сфері розрахунків з постачальниками і споживачами;
- забезпечення роботи щодо виконання фінансових зобов'язань підприємства перед бюджетом, своєчасне внесення податків та інших (неподаткових) платежів перед небюджетними фондами, банками, постачальниками, робітниками та службовцями;
- комплексний аналіз господарської діяльності підприємства та його структурних підрозділів з метою виявлення причин невиконання планів.

Структура бухгалтерської служби ЗАТ «Одесакондитер» наведена на рисунку 3.3.

Рис. 3.3. – Структура організації бухгалтерської служби ЗАТ «Одесакондитер»

Структура бухгалтерської служби ЗАТ «Одесакондитер» лінійного типу, тобто всі бухгалтера підпорядковуються безпосередньо головному бухгалтеру.

Обов'язки працівників бухгалтерської служби у ЗАТ «Одесакондитер» представлені в табл. 3.1.

Таблиця 3.1 – Основні обов'язки працівників бухгалтерської служби ЗАТ «Одесакондитер»

Посада	Скорочений зміст службових обов'язків
Головний бухгалтер	Загальне керування обліком та звітністю. Організовує контроль та ревізію. Перевіряє та підписує первинну та річну бухгалтерську документацію. Веде облік валових витрат та валових доходів підприємства. Облік ЗЕД підприємства. Облік розрахунків з постачальниками послуг. Облік валютних операцій та розрахунків по податкам та платежам.
Бухгалтер	Веде облік матеріалів на підприємстві. Складає оборотні відомості за матеріальними рахунками 20,26 та ін. Веде облік за рахунками 10, 11, 12, 13, 15, 22. Нараховує амортизацію нематеріальних активів. Веде облік розрахунків з покупцями. Веде облік за рахунками 361, 362. Веде облік матеріалів за субрахунками рахунку 20 та виробництва за рахунками 23, 25, 26. Веде облік грошових коштів зарахунками 301,311,333.
Бухгалтер з заробітної плати та розрахунків	Складає розрахунково-платіжні відомості на оплату праці. Складає зведені відомості обліку праці та заробітної платні. Оформляє звітність до органів соціального страхування. Складає довідки про суми нарахованої заробітної плати. Веде облік розрахунків з постачальниками та підрядниками. Складає та оброблює відомості по рахункам 63,372. Приймає готівкові грошові кошти і оформлює касові документи. Веде облік на рахунку 30. Приймає і видає готівку, веде касову книгу, складає реєстри депонованих сум, складає звіт по касі.

Дослідження показало, що у ЗАТ «Одесакондитер» бухгалтерський облік ведеться відповідно до нормативних та законодавчих актів та повністю автоматизовано, що дає можливість зменшити кількість помилок у розрахунках та виключити можливість помилки при перенесенні даних обліку, оскільки при автоматизованому обліку ведеться лише один обліковий реєстр, всі інші формуються автоматично і ризик помилки при переносі даних між реєстрами відсутній.

3.2. Організація обліку власного капіталу на підприємстві

Для того щоб вдало керувати підприємством ЗАТ «Одесакондитер», знайти можливості для покращення ефективності його діяльності і виведення його з кризового стану, в першу чергу необхідно приймати правильні і ефективні управлінські рішення.

Для знаходження нових можливостей і прийняття управлінських рішень керівництву і адміністрації підприємства необхідна повна, неупереджена і достовірна інформація про власний капітал підприємства. Для цього необхідно запровадити регулярну практику проведення аналізу ефективності використання власного капіталу на підприємстві та контролювати правильність облікових операцій пов'язаних з власним капіталом підприємства.

Облік власного капіталу на підприємстві ЗАТ «Одесакондитер» здійснюється відповідно до нормативно-правових документів/актів та установчих документів підприємства.

Основним джерелом інформації для аналізу величини власного капіталу та ефективності його використання на підприємстві ЗАТ «Одесакондитер» виступає річна фінансова звітність, а саме дві її форми:

- ф. № 1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)»;
- ф. № 4 «Звіт про власний капітал».

Метою складання ф. № 1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)» є надання користувачам повної, правдивої та неупередженої інформації про фінансовий стан підприємства на звітну дату.

Звіт ф. № 4 «Звіт про власний капітал» – це єдина форма фінансової звітності, в якій окремими показниками відображається вплив змін облікової політики, виправлення допущених при веденні бухгалтерського обліку помилок на розмір нерозподіленого прибутку.

Аналізуючи ці показники, користувачі одержують інформацію про величину власного капіталу підприємства, його фінансову стійкість,

платоспроможність і приймають відповідні управлінські рішення.

Джерелами для заповнення ф. № 4 «Звіт про власний капітал» є:

- 1) ф. № 1 — ф. № 1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)»;
- 2) ф. № 2 —Звіт про фінансові результати;
- 3) ф. № 4 —Звіт про власний капітал за попередній рік;
- 4) установчі документи;
- 5) інші бухгалтерські документи та дані аналітичного обліку.

На основі відповідних облікових даних у звіті про власний капітал відображаються зміни у розрізі всіх його складових.

Складові власного капіталу, які зменшують його величину (непокриті збитки, неоплачений капітал і вилучений капітал), у звіті відображаються у дужках, які означають необхідність віднімання сум вказаних показників від підсумку власного капіталу. Важливою технічною особливістю заповнення ф. № 4 є порядок відображення сум за правилом складання оборотно-шахової відомості, коли сума змін наводиться на перетині граф (де містяться складові власного капіталу) та рядків (де зазначаються причини змін власного капіталу) форми.

Це підсилює аналітичні можливості звітної форми. Підприємства у графах звіту про власний капітал, в яких зазначаються складові власного капіталу, наводять лише ті з них, які зазначені у балансі.

Звіт про власний капітал заповнюється в наступній послідовності.

1. Перенесення залишку власного капіталу на початок року у розрізі статей із розділу I пасиву Балансу (Звіту про фінансовий стан) ф. № 1.

2. Коригування зазначеного залишку внаслідок зміни облікової політики, виправлення помилок та інших змін, передбачених П(С)БО 6 – Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах.

3.Визначення скоригованого залишку власного капіталу на початок року в розрізі складових. Відображення змін у власному капіталі внаслідок переоцінки активів. Такі операції вплинуть на статтю «Інший додатковий капітал» –

дооцінка збільшить її, а уцінка – зменшить (буде відображена у дужках).

4. Перенесення чистого прибутку (збитку) за звітний період із Звіту про фінансові результати (ф. № 2).

5. Відображення впливу розподілу прибутку на власний капітал. Подаються дані, що відображають розподіл прибутку між учасниками (власниками) підприємства або спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу, резервного капіталу тощо. Такі операції приведуть до зменшення статті «Нерозподілений прибуток» і збільшення, відповідно, статей «Зареєстрований капітал» або «Резервний капітал».

6. Відображення-впливу на власний капітал внесків учасників до зареєстрованого або пайового капіталу.

7. Подання інформацій про вилучення капіталу. Тут наводяться дані про зменшення власного капіталу підприємства внаслідок виходу учасника, викупу чи анулювання викуплених акцій акціонерним товариством, зменшення номінальної вартості акцій або з інших причин. Викуп акцій приведе до збільшення статті «Вилучений капітал», а їх перепродаж або анулювання – до її зменшення.

8. Відображення інших змін у складі власного капіталу:

- списання невідшкодованих збитків за рахунок зареєстрованого або пайового капіталу;

- вартості безплатно отриманих активів, що зумовило зростання власного капіталу, непов'язаного із підвищенням ефективності діяльності підприємства.

9. Визначення загальної суми змін у складі власного капіталу за звітний рік внаслідок:

- переоцінки активів;
- чистого прибутку (збитку) за звітний період;
- розподілу прибутку;
- внесків учасників;
- вилучення капіталу;

– інших змін у капіталі.

10. Визначення залишку власного капіталу на кінець року по його складовим і порівняння одержаних даних із відповідними даними розділу І пасиву Балансу.

Методика укладання 1 розділу пасиву балансу наведена в таблиці 3.2.

Таблиця 3.2 – Методика укладання 1 розділу пасиву балансу

Власний капітал та зобов'язання	Номер рахунку бухгалтерського обліку	Код рядка балансу (звіту про фінансовий ста)
1. Власний капітал		
Зареєстрований капітал	401	1400
Пайовий капітал	402	1400
Додатковий вкладений капітал	42(421,422)	1410
Інший додатковий капітал	42(423,424,425)	1410
Резервний капітал	43	1415
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	44	1420
Неоплачений капітал	46	1425
Вилучений капітал	45	1430
Усього за розділом 1	X	1495

Бухгалтерські проведення із формування зареєстрованого капіталу ЗАТ «Одесакондитер» наведено в таблиці 3.3.

Таблиця 3.3 - Формування зареєстрованого капіталу ЗАТ «Одесакондитер»

№	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
		Д-т	К-т
1.	Відображено статутний капітал підприємства в сумі, погодженій учасниками	46	401
Продовження табл. 3.3			
2.	Відображено внески акціонерів до статутного капіталу коштами в касу або на поточний рахунок	301,311	46
3.	Відображено внески засновників до статутного капіталу основними засобами	10	46
4.	Відображено внески засновників запасами	20	46

Зареєстрований капітал на підприємстві формується в системі бухгалтерського обліку на підставі затвердженого статуту. Виконується проведення по дебету рахунка 46, кредита – 401. При цьому утворюється

заборгованість по дебету 46, яка закривається грошовими коштами або будь-який іншим внеском (матеріальними цінностями).

На ЗАТ «Одесакондитер» за 2021-2022 рік змін у зареєстрованому капіталі, додатковому і резервному не було.

3.3. Аналіз власного капіталу підприємства

Аналіз складу та динаміки джерел формування активів підприємства здійснюється за даними форми № 1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)» за допомогою табл. 2.5 .

Після проведення аналізу можна зазначити, що в 2022 році в порівнянні з 2021 роком джерела формування активів підприємства зменшились на 11201 тис. грн. або на 34,67%. Це відбулось за рахунок зменшення поточних зобов'язань і забезпечень на 2752 тис. грн. або на 5,80% та скорочення власного капіталу на 8449 тис. грн. або на 55,86%.

Аналіз складу, структури та динаміки власного капіталу підприємства здійснюється за даними форми № 1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)» за допомогою табл. 3.4.

Таблиця 3.4 – Аналіз складу, структури та динаміки власного капіталу підприємства

Показники	Попередній рік	Звітний рік	Відхилення	
			абс.	%
Власний капітал всього, тис. грн., в тому числі:	-15126	-23575	-8449	-55,86
1. Зареєстрований (пайовий) капітал, тис. грн.	10893	10893	-	-
– в % до власного капіталу	-72,02	-46,21	25,81	x
2. Капітал у дооцінках, тис. грн.	-	-	-	-
– в % до власного капіталу	-	-	-	x
3. Додатковий капітал, тис. грн.	62916	62916	-	-
– в % до власного капіталу	-415,95	-266,88	149,06	x
4. Резервний капітал, тис. грн.	6239	6239	-	-
– в % до власного капіталу	-41,25	-26,46	14,79	x
6. Нерозподілений прибуток (непокритий збиток), тис. грн.	-95174	-103623	-8449	8,88
– в % до власного капіталу	629,21	439,55	-189,66	x

Продовження табл. 3.4.

7. Неоплачений капітал, тис. грн.	-	-	-	-
– в % до власного капіталу	-	-	-	х
8. Вилучений капітал, тис. грн.	-	-	-	-
– в % до власного капіталу	-	-	-	х

З табл. 3.4 видно, що власний капітал підприємства в звітному році порівняно з попереднім зменшився на 8449 тис. грн. або на 55,86%. Це відбулось за рахунок збільшення непокритого збитку підприємства на 8449 тис. грн. або на 8,88%.

В структурі власного капіталу підприємства в попередньому році найбільшу питому вагу займав непокритий збиток – 629,21%, питома вага зареєстрованого (пайового) капіталу склала -72,02%; капітал у дооцінках був відсутній; питома вага додаткового капіталу склала -415,95%; питома вага резервного капіталу склала -41,25%. В звітному році відбулись наступні зміни структурі власного капіталу підприємства: збільшилась питома вага зареєстрованого (пайового) капіталу на 25,81%п.; капітал у дооцінках був відсутній; питома вага додаткового капіталу збільшилась на 149,06%п.; питома вага резервного капіталу збільшилась на 14,79%п.; зменшилась питома вага непокритого збитку на 189,66% пункти.

Аналіз динаміки рентабельності капіталу підприємства здійснюється за даними форм № 1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)», форм № 2 «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)» за два роки за допомогою табл. 2.9.

З аналізу таблиці можна зазначити, що в звітному році порівняно з попереднім усі значення показників капіталу зменшились, що пов'язано, переважно, із отриманням чистого збитку підприємством у розмірі 10214 тис. грн.:

- рентабельність всього капіталу зменшилась на 38,01%п.;
- рентабельність основного капіталу на 86,18%п.;
- рентабельність оборотного капіталу на 68,00%п.

Ці зміни негативно характеризують діяльність підприємства.

Аналіз показників фінансової стійкості підприємства дозволяє зробити висновок про неефективне вкладення грошових коштів в діяльність підприємства та фінансову нестабільність функціонування підприємства.

Аналіз і порівняння показників власного капіталу підприємства представлено у таблиці 3.5.

Таблиця 3.5 – Аналіз і порівняння показників власного капіталу підприємства

Показники	Код рядка (алгоритм розрахунку)	Нормативне значення	2021 рік	2022 рік	Відхилення
1. Коефіцієнт захисту власного капіталу (КЗВК);	1410+1415	збільшення	-2,93	-2,65	-0,29
	1495				
2. Коефіцієнт ризику власного капіталу (КРВК)	1495-1410-1415	5 та вище	-1,34	-1,38	0,04
	1410+1415				
3. Коефіцієнт захисту зареєстрованого капіталу (КЗЗК);	1415	не менше 0,15	-0,26	-0,24	-0,03
	1495				
4. Коефіцієнт розвитку суб'єкта (КРП);	(1495пот+1420пот-1415поп+1420поп)	збільшення	збиток**	збиток**	-
	2350				
5. Рентабельність власного капіталу (РВК);	2350 або 2355	збільшення	43,66	10,66	33,00
	$(0,5*(1495_{\text{пот}}+1495_{\text{поп}}))*100\%$				
6. Оборотність власного капіталу (ОВК).	2000	збільшення	-0,05	-0,08	0,03
	$0,5*(1495_{\text{пот}}+1495_{\text{поп}})$				

* розраховано на підставі фінансової звітності підприємства

** збиткова діяльність підприємства

Проведений аналіз показав наступне:

- коефіцієнт захисту власного капіталу математично зростає, але економічно має місце недостатня кількість власного капіталу. Розмір непокритого збитку невзможі покрити ні резервний фонд, ні додатковий капітал;
- коефіцієнт ризику власного капіталу математично зростає, та на кінець 2022 року став більше нуля, але все ще далекий від нормативного – це вказує на кризову економічну ситуацію на підприємстві.
- коефіцієнт захисту зареєстрованого капіталу математично зростає, але непокритий збиток більше за розміром, ніж резервний капітал, і останній невзможі покрити збиток. Такий розмір коефіцієнту є порушенням діючого законодавства, підприємству слід збільшувати резервний фонд у наступні роки;
- коефіцієнт розвитку суб'єктів математично збільшується, але економічно підприємство несе збитки, і не здатно розвиватися;
- рентабельність власного капіталу математично знижується. Це свідчить про неефективний рух капіталу, що призводить до зменшення його вартості;
- оборотність власного капіталу падає, але фактично спостерігається незначне збільшення чистого доходу.

Висновки до третього розділу

В третьому розділі кваліфікаційної роботи проаналізовано особливості організації бухгалтерського обліку ЗАТ «Одесакондитер», організації обліку власного капіталу на підприємстві, проведено аналіз ефективності використання власного капіталу на підприємстві.

За результатами проведених досліджень, можна зробити наступні висновки:

1. Бухгалтерський облік на підприємстві ЗАТ «Одесакондитер» ведеться згідно із Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» No 996-XIV від 16 липня 1999 р. (зі змінами та доповненнями),

Національними Положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку та іншими нормативно-правовими документами, що в т.ч. регламентують ведення операцій пов'язаних з обліком власного капіталу на підприємстві.

2. Бухгалтерський облік ЗАТ «Одесакондитер» забезпечує своєчасне та повне відображення всіх господарських операцій за відповідними рахунками і параметрами та надання необхідної інформації користувачам про стан активів, зобов'язань, результатів фінансової діяльності та інших показників.

3. Облікова політика визначена підприємством самостійно і затверджена Наказом підприємства. За період, що перевірявся, облікова політика підприємства не змінювалась.

4. На підприємстві застосовується автоматизована форма обліку з використанням комп'ютерних програм: MEDOC IS та власно розробленою програмою Access, що дає можливість зменшити кількість помилок у розрахунках та виключити можливість помилки при перенесенні даних обліку, оскільки при автоматизованому обліку ведеться лише один обліковий реєстр, всі інші формуються автоматично і ризик помилки при переносі даних між реєстрами відсутній.

5. В 2022 році відбулись зміни в структурі власного капіталу підприємства:

- збільшилась питома вага зареєстрованого (пайового) капіталу на 25,81%п.;

- капітал у дооцінках був відсутній;

- питома вага додаткового капіталу збільшилась на 149,06%п.;

- питома вага резервного капіталу збільшилась на 14,79%п.;

- зменшилась питома вага непокритого збитку на 189,66% пункти.

6. Аналіз ефективності використання власного капіталу показав, що підприємство знаходиться у кризовому стані. Власний капітал незахищений, спостерігаються великі ризики. Непокритий збиток немає можливості бути покритим за рахунок резервного та додаткового капіталу.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

В результаті вивчення теоретичних та практичних питань, законодавчих та нормативних документів та економічної літератури з обліку власного капіталу підприємства та проведення аналізу ефективності його використання, розрахунку та аналізу основних техніко-економічних показників та фінансового стану, аналізу фінансових результатів діяльності на прикладі ЗАТ «Одесакондитер» можна зробити наступні висновки:

В першому розділі вивчається сутність та методологічні основи обліку власного капіталу на підприємстві. Розглядаються теоретичні питання сутності та класифікації видів власного капіталу, документальне оформлення та методика формування та використання власного капіталу, представлена типова кореспонденція з обліку операцій з власним капіталом. Проведений аналіз наукових джерел та нормативно-правових документів.

За результатами аналізу наукових джерел можна підтвердити актуальність обраної теми дослідження і виділити наступне:

- для створення, розвитку та функціонування суб'єкта господарської діяльності потрібен стійкий фундамент у вигляді власного капіталу. Саме він сприяє забезпеченню формування активів та умов економічного розвитку підприємства;

- власний капітал підприємства – основне джерело формування прибутку і доходів його власників як у поточному, так і в перспективному періоді, його розмір та динаміка змін характеризують рівень ефективності господарської діяльності;

- чим більшим є розмір власного капіталу, тим вища конкурентоспроможність підприємства та надійніше його фінансове становище;

- методологічна основа обліку власного капіталу є обов'язковим елементом забезпечення ефективного фінансового управління підприємством і включає до себе певні правила та процедури.

В другому розділі кваліфікаційної роботи здійснено фінансово-економічний аналіз діяльності підприємства ЗАТ «Одесакондитер» та аналіз його фінансового стану та фінансових результатів діяльності за 2021-2022 рр., який показав:

- аналіз техніко-економічної характеристики показав про фактичну зміну актуального напрямку діяльності підприємства з 10.82 – «Виробництво какао, шоколаду та цукрових кондитерських виробів» на 68.20 – «Надання в оренду й експлуатацію власного чи орендованого нерухомого майна», що пов'язано з припиненням виробничої діяльності підприємства ЗАТ «Одесакондитер» і знаходженням його в кризовому стані, майже банкрутстві - в стані припинення діяльності;

- підприємство знаходиться у тяжкому становищі але навіть під час військового стану використовує всі зусилля для підтримки існування підприємства і має деякі позитивні результати за останній рік, які на жаль є не дуже значними;

- не дивлячись на певні від'ємні значення, які є негативною тенденцією, в загальному значенні фінансово-економічний стан у 2022 році в порівнянні з 2021 роком покращився, що свідчить про більш ефективну діяльність і правильну стратегію управління підприємством у 2022 році;

- фінансовий результат до оподаткування показав зменшення збитку у 2022 році в порівнянні з 2021 роком, але слід зазначити, що значення у 2022 році є все ще від'ємним, що є негативним для підприємства;

- аналіз використання ресурсів підприємства може свідчити про його позитивну операційну діяльність, а саме: використання трудових, матеріальних ресурсів підприємства та його оборотного капіталу;

- наявні деякі аспекти, що потребують уваги для забезпечення

стабільного зростання в майбутньому, тому підприємству необхідно зберегти позитивну тенденцію зміни фінансово-економічних показників в наступному році;

- аналіз фінансового стану підприємства свідчить про наявність позитивної динаміки зміни показників діяльності підприємства у 2022 році в порівнянні з 2021 роком але все ще викликає стурбованість і вказує на наявність значних проблем і не є достатніми для виведення підприємства з кризового стану;

- на наш погляд, подальший розвиток підприємства не зможе обійтися без значної підтримки з боку держави.

В третьому розділі кваліфікаційної роботи проаналізовано особливості організації бухгалтерського обліку ЗАТ «Одесакондитер», організації обліку власного капіталу на підприємстві, проведено аналіз ефективності використання власного капіталу на підприємстві:

1. Бухгалтерський облік на підприємстві ЗАТ «Одесакондитер» ведеться згідно із Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» No 996-XIV від 16 липня 1999 р. (зі змінами та доповненнями), Національними Положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку та іншими нормативно-правовими документами, що в т.ч. регламентують ведення операцій пов'язаних з обліком власного капіталу на підприємстві.

2. Бухгалтерський облік ЗАТ «Одесакондитер» забезпечує своєчасне та повне відображення всіх господарських операцій за відповідними рахунками і параметрами та надання необхідної інформації користувачам про стан активів, зобов'язань, результатів фінансової діяльності та інших показників.

3. В 2022 році відбулись зміни в структурі власного капіталу підприємства:

- збільшилась питома вага зареєстрованого (пайового) капіталу на 25,81%п.;

- капітал у дооцінках був відсутній;

- питома вага додаткового капіталу збільшилась на 149,06%п.;
- питома вага резервного капіталу збільшилась на 14,79%п.;
- зменшилась питома вага непокритого збитку на 189,66% пункти.

4. Аналіз ефективності використання власного капіталу показав, що підприємство знаходиться у кризовому стані. Власний капітал незахищений, спостерігаються великі ризики. Непокритий збиток немає можливості бути покритим за рахунок резервного та додаткового капіталу.

Підприємство потребує підвищеної уваги і має низку значних проблем, які необхідно вирішувати, що зараз, на жаль, є майже неможливим. Збереження позитивної динаміки у наступному році є першочерговим завданням для керівництва, в т.ч. необхідні влучні управлінські рішення і підтримка з боку держави.

Для удосконалення ведення обліку та аналізу ефективності власного капіталу на підприємстві ЗАТ «Одесакондитер» рекомендується:

- запропонувати до практичного використання документограму складання звіту про власний капітал, що забезпечить оперативність документообігу, а також своєчасність надання інформації користувачам для прийняття управлінських рішень;
- запропонувати систематизований перелік процедур перевірки операцій з власним капіталом для отримання повної інформації про правильність ведення обліку на підприємстві;
- для того, щоб уникнути неправомірних дій та якомога точнішого виявлення помилок необхідно посилити контроль та відповідальність посадових осіб за недопущення порушень в обліку власного капіталу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Витрати: Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 від 31.12.1999. № 318 веб-сайт. URL : [http //zakon 4.rada.gov.ua](http://zakon4.rada.gov.ua) (дата звернення - 1 березня 2024 року)
2. Господарський Кодекс України, Кодекс від 16.01.2003 № 436-IV. веб-сайт. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/436-15> (дата звернення - 1 березня 2024 року)
3. Дохід: Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 від 29.11.1999 р. № 290. веб-сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99> (дата звернення - 1 березня 2024 року)
4. Загальні вимоги до фінансової звітності: Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 від 07.02.2014 р. № 73. веб-сайт. URL: <http://prou4ot.info/> (дата звернення - 3 березня 2024 року)
5. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій : Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291. веб-сайт. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99> (дата звернення - 3 березня 2024 року)
6. Податковий кодекс України № 2755-VI від 02.12.2010. Відомості Верховної Ради України (ВВР). 2011. № 13-14, 15-16, 17. веб-сайт. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (дата звернення - 2 березня 2024 року)
7. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 12 " Фінансові інвестиції" веб-сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0284-00>. (дата звернення - 2 березня 2024 року)
8. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 13 " Фінансові інструменти" веб-сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1050-01>
9. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність. Закон України № 2258-VIII від 21.12.2017 станом на 20.03.2020р/ Верховна Рада України. Законодавство України: веб-сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19> (дата звернення - 4 березня 2024 року)
10. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні. Закон України №996- XIV від 16 липня 1999р. станом на 03 липня 2018р./ Верховна Рада України. Законодавство України: веб-сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14> (дата звернення - 1 березня 2024 року)
11. Про господарські товариства. Закон України №1576- XII від 19 вересня 1991 станом на 23.03.2017/ Верховна Рада України. Законодавство України. веб-сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1576-12> (дата звернення - 1 березня 2024 року)

12. Про затвердження Національного положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» №87 від 31 березня 1999р. станом на 07.02.2013 Верховна Рада України. Законодавство України: веб-сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13> (дата звернення - 6 березня 2024 року)
13. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/435-15> (дата звернення - 5 березня 2024 року)
14. Безкоровайна Л.В. Особливості обліку власного капіталу на підприємствах // Журнал МНУ ім. В.О. Сухомлинського. 2015. Вип. 4
URL: <http://www.global-national.in.ua/archive/4-2015/200.pdf>.
15. Бутинець Ф. Ф. Бухгалтерський фінансовий облік: підручник. Житомир : Рута, 2014. 912 с.
16. Бутинець Ф.Ф., Шатило Н.В. Фінансовий облік: навчальний посібник. Житомир: ЖІТІ, 1998. 768 с.
17. Воробйова Н. П., Музиченко Р. О. Аналіз фінансового стану підприємства: сутність і необхідність. Проблеми інноваційно-інвестиційного розвитку. Серія : Економіка та менеджмент. 2017. № 13. С. 116-123.
18. Гейер Е. С., Шендригоренко М. Т., Шевченко Л. Я. Актуальні питання внутрішнього контролю власного капіталу підприємства та напрями їх вирішення. Торгівля і ринок України. 2020. № 1. С. 88-96.
19. Голов С. Ф. Управлінський облік: Підручник. К.: Центр учбової літератури, 2018. – 534 с.
20. Голуб Л. О. Оцінка аудиторського ризику та тестування засобів контролю фінансової діяльності підприємства. Наукові праці МАУП. 2014. Вип. 42. С. 207-214.
21. Голячук Н. В., Волог О. І., Голячук С. Є. Обліково-аналітичні аспекти ефективності використання власного капіталу. Наукові горизонти. 2020. Т. 23, № 11. С. 61–69.
22. Гострик А. Д. Облік власного капіталу в контексті національних та міжнародних стандартів. Студентські наукові студії : Молодіжний науковий журнал. Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2022.
23. Грищук С.В. Аналіз підходів до визначення сутності поняття «внутрішньогосподарський контроль». Науково-виробничий журнал «Бізнес-навігатор». 2018. Випуск 5 (48). С.151–154 URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2019/30_2019_ukr/77.pdf
24. Грищук С.В., Коротаєва І.Р., Любченко В.С. Внутрішньогосподарський контроль: особливості, проблеми та шляхи їх вирішення. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2019/30_2019_ukr/77.pdf
25. Дерев'янко С. І., Кузик Н. П., Олійник С. О., Ганяйло О. М. Аудит : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2016. 380 с.
26. Дробязко С. І. Удосконалення методології бухгалтерського обліку власного капіталу підприємств. Агросвіт. 2020. № 1. С. 3-8.

27. Економіка і фінанси підприємства: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Л. М. Степасюк, Н. М. Суліма, О. В. Величко ; за ред. В. К. Збарського і В. І. Мацибори ; Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. К.: КОМПРИНТ, 2013. 335 с. URL: https://pidru4niki.com/84352/ekonomika/vlasniy_kapital_pidpriyemstva_sklad
28. Євтушевська О. О., Чернов К. І. Теоретичні аспекти власного капіталу підприємства: сутність та структура. Економіка харчової промисловості. 2020. Т. 12, Вип. 3. С. 17-24.
29. Журба І.А. Управління власним капіталом підприємства // [Електронний ресурс]. URL: <http://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream/123456789/27990/1/Zhurba.pdf>.
30. Калініна А.В., Дехтяр Н.А. Підходи до управління власним капіталом підприємства. Молодіжний науковий вісник УАВС НБУ, Серія: Економічні науки. 2012. №2. С.132-144.
31. Коваль Л.В., Болехівська В.В. Бухгалтерський облік власного капіталу в управлінні підприємством. Агросвіт. 2019. №9. С.53-58
32. Кулаковська Л. П., Піча Ю. В. Організація і методика аудиту: підручник. Київ: Каравела, 2009. URL: <https://westudents.com.ua/knigi/54-organzatsya-metodika-audit-kulakovska-lp.html>
33. Любар О. О. Нормативно-правове регулювання бухгалтерського обліку власного капіталу Ефективна економіка. 2020. № 4. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2020_4_75.
34. Максимова В. Ф. Бухгалтерський облік: підручник для студ. вищих навч. закл. спец. 6.050100 «Облік і аудит». Одеса: ОНЕУ, 2012. 670 с.
35. Мізюк Б. Стратегічне управління: підручник. 2-ге вид., переробл. і доп. Львів: Магнолія плюс, 2006. 392 с. URL:http://bses.in.ua/journals/2018/28_2_2018/27.pdf
36. Мойсеєнко І. П. Інвестування / І. П. Мойсеєнко: навч.посібник. К.: Знання, 2006. URL: https://pidru4niki.com/15410104/investuvannya/struktura_kapitalu_pidpriyemstva_otsinka_optimizatsiya
37. Молчан А.О., Бандура З.Л. Власний капітал як об'єкт обліку і аналізу. URL: <http://global-national.in.ua/archive/8-2015/240.pdf>
38. Надбережна Т.А. Вплив структуризації власного капіталу на організацію бухгалтерського обліку. Економічні науки. 2010. № 15(1) URL: http://www.nbuv.gov.ua/ujrn/soc_gum/Evu/2010_15_1/Nadber.pdf
39. Ночовна Ю. О. Особливості розкриття інформації про фінансові результати у фінансовій звітності за національними та міжнародними стандартами. Ефективна економіка. 2018. № 11.: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2018_11_65.
40. Петришин Л., Жидовська Н., Росток М. Теоретичні і методологічні аспекти обліку власного капіталу. Вісник Львівського національного аграрного університету. Серія : Економіка АПК. 2020. № 27. С. 71-79.
41. Піхняк Т. А. Гармонізація обліку власного капіталу в контексті переходу до міжнародних стандартів. Вісник Хмельницького національного

- університету. Економічні науки. 2019. № 6(1). С. 136-141.
42. Погріщук Г. Б., Волощук Р. Є. Власний капітал підприємства: сутність і особливості формування в Україні. Економіка т держава. 2020. № 7. С. 16-23.
  43. Слесар Т., Шара Є. Організація технології облікового процесу власного капіталу. Вісник економіки. 2021. Вип. 2. С. 145-159.
  44. Сопко В.В. Бухгалтерський облік капіталу підприємства (власності, пасивів): навч. посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 312 с. URL:http://bulletin-econom.univ.kiev.ua/wp-content/uploads/2015/11/138_7.pdf
  45. Тіторчук О. Сутність власного капіталу як об'єкта економічного управління// Економічний аналіз. 2012р. Вип. 10. Частина 3. С. 395-398.
  46. Цюцяк І. Л., Цюцяк А. Л. Стратегічний контроль ефективності використання власного капіталу на основі оцінювання показників похідного балансового звіту. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Економіка. 2018. Вип. 5. С. 57-66.
  47. Цюцяк І. Л., Цюцяк А. Л. Факторний аналіз рентабельності власного капіталу: сутність та методика проведення. Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. Економічні науки. 2020. Вип. 1-2. С. 238- 249
  48. Шара Є.Ю. Фінансовий облік II: навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2012. 408 с
  49. Шендригоренко М. Т., Гейер Е. С., Шевченко Л. Я. Облік і контроль власного капіталу підприємства: організація та пропозиції з удосконалення. Вісник ДонНУЕТ. 2020 № 2(73). С. 91-98.
  50. Яровенко Т. С., Свистільник К. П. Удосконалення методології бухгалтерського обліку власного капіталу в сучасних умовах. Вісник Дніпропетровського університету. Вип. 7(2). 2013. С. 189-194.
  51. Anthony R.N., Welsch G.A. Fundamentals of Management Accounting. Irwin, 1977.
  52. Auditing and assurance services: an integrated approach / Alvin A. Arens, Randal J. Eldez, Mark S. Bea- sley – 10th ed. – Pearson Prentice Hall, 2005. 791 р.
  53. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності: Наказ Міністерства фінансів України від 28.03.2014 р. № 433 URL: <http://www.pro-u4ot.info/>
  54. Методичні рекомендації про застосування реєстрів бухгалтерського обліку від 29.12.2000 №356. URL: <http://zakon.nau.ua/doc/?code=v0356201-00>

ДОДАТКИ

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
ПРИКЛАДНОЇ ЕКОНОМІКИ І МЕНЕДЖМЕНТУ
ім. Г. Е. ВЕЙНШТЕЙНА**

ТЕЗИ

**VI ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«АКТУАЛЬНІ АСПЕКТИ СОЦІАЛЬНО-
ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ:
ПОГЛЯД МОЛОДІ»**

**17 – 18 квітня 2024 р.
м. Одеса**

ОСОБЛИВОСТІ АНАЛІЗУ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Агатсьв І.В., Івашковський Ю.С., студ. СВО «Магістр» ф-ту ЕБІК
Науковий керівник – доктор філософії (PhD), доц. Баранюк Х.О.
Одеський національний технологічний університет, м. Одеса

В сучасних умовах нестабільності політичного і економічного середовища країни та загострення кризових явищ у фінансовій сфері, формування та використання власного капіталу підприємством, є тим фактором, що безпосередньо впливає на рівень його фінансової стійкості та безпеки. Таким чином, питання наявності власних фінансових ресурсів та вдосконалення організації обліку та методики аналізу власного капіталу є важливою умовою сталого розвитку та ефективності діяльності кожного підприємства.

Для прийняття ефективних управлінських рішень на підприємстві та отримання достовірної інформації про власний капітал, його правильний та всебічний аналіз, є необхідною та важливою складовою аналізу на підприємстві, що формує окрему інформацію про складові капіталу та їх динаміку [1]. Керівний склад підприємства повинен чітко розуміти, за рахунок яких джерел ресурсів на підприємстві здійснюється господарська діяльність, і в які сфери даної діяльності необхідно вкладати власний капітал [1]. У всебічній оцінці власного капіталу підприємства зацікавлені і зовнішні користувачі – банківські установи, інвестори, інші кредиторів, які розглядають можливість надання позик або інвестицій підприємству [2].

Ми погоджуємося з думкою науковців [2], стосовно того, що розглядати власний капітал на підприємстві необхідно у різних аспектах: обліковому, фінансовому та правовому. Обліковий аспект полягає в здійсненні оцінки вкладів до капіталу підприємства, динаміки його зміни, отриманням чистого прибутку тощо [2]. Фінансовий аспект базується на розумінні власного капіталу як різниці між активами підприємства та його зобов'язаннями [2].

Важливою статтею балансу при дослідженні власного капіталу підприємства, є статутний капітал – основне джерело, за рахунок якого функціонує і здійснює діяльність підприємство і який формується за рахунок внесків його учасників (засновників). Внески до статутного капіталу можуть здійснюватися у різних формах (наприклад: грошові кошти; основні засоби; рухоме та нерухоме майно; інші матеріальні цінності; цінні папери інших суб'єктів господарювання; прав користування землею, водою, природними ресурсами, будинками, спорудами; інших нематеріальних активів, тощо) , що також потребує проведення поглибленого аналізу підприємства.

Основні цілі аналізу власного капіталу на підприємстві полягають у наступному [1; 2]:

- виявити основні джерела формування власного капіталу та визначити наслідки їх змін для фінансової стійкості підприємства;

- визначити правові, договірні та фінансові обмеження у розпорядженні поточним і нерозподіленим прибутком;

- оцінити пріоритетність прав на отримання дивідендів;

- виявити пріоритетність прав власників у випадку ліквідації підприємства.

В системі комплексного економічного аналізу підприємства за допомогою аналізу власного капіталу вирішуються наступні завдання [1]:

- визначення загального обсягу власного капіталу, його зміни і спрямованість руху в процесі господарської діяльності;

- виявлення основних джерел формування власного капіталу;

- оцінка можливих обмежень та ефективність використання власного капіталу;

- обґрунтування оптимального співвідношення власного і позикового капіталу;

- визначення необхідної кількості власного капіталу для беззбиткової діяльності підприємства;

- обґрунтування здатності підприємства до збереження і нарощування власного капіталу;

- оцінка інвестиційної привабливості підприємства;

- розроблення рекомендацій щодо ефективного формування, управління та використання власного капіталу з метою прийняття економічно обґрунтованих і вигідних рішень тощо.

Алгоритм проведення аналізу власного капіталу полягає в наступних етапах [2; 3]:

- проведення аналізу фінансової звітності підприємства (ф. № 4 «Звіт про власний капітал», ф. № 2 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)», ф. № 5 «Примітки до річної фінансової звітності»);

- визначення питомої ваги окремих складових власного капіталу, їх складу та структури;

- розрахунок коефіцієнтів: фінансової незалежності та залежності, фінансової стабільності, фінансового ризику, оборотності власного капіталу, періоду окупності власного капіталу, рентабельності власного капіталу тощо);

- аналіз показників руху власного капіталу;

- прогнозування на основі математичних моделей.

На підприємстві, для оцінки ефективності використання капіталу, необхідно проводити аналіз показників ділової активності, який полягає в дослідженні різноманітних коефіцієнтів оборотності, їх рівня і динаміки [2].

Аналізуючи власний капітал на підприємстві, необхідно зробити висновки стосовно розміру співвідношення коефіцієнтів надходження та вибуття (нагромадження власного капіталу або його зменшення) [2]. Збільшення розміру власного капіталу на підприємстві свідчить про його фінансову стійкість але зменшення можливості зростання прибутку на вкладений капітал. Таким чином, при перевищенні частки позикового капіталу, зростає вірогідність покращення рентабельності діяльності підприємства, з'являється додатковий обсяг активів підприємства, але в той же час збільшується значення коефіцієнту фінансової

держави. Тільки за таких умов можливо забезпечити економічну безпеку та стабільність розвитку України.

Таким чином, корупція та недобросовісні практики управління бюджетними ресурсами мають далекосяжний вплив на економічну безпеку України, підриваючи фінансову стійкість держави та стабільність її розвитку. Запобігання та боротьба з корупцією є невід'ємною частиною зусиль з метою забезпечення економічного зростання та підтримки соціально-економічного добробуту громадян. З метою забезпечення економічної безпеки України необхідно активно боротися з корупцією. Тільки комплексні заходи можуть зменшити рівень корупції та забезпечити стабільність економічної ситуації в країні.

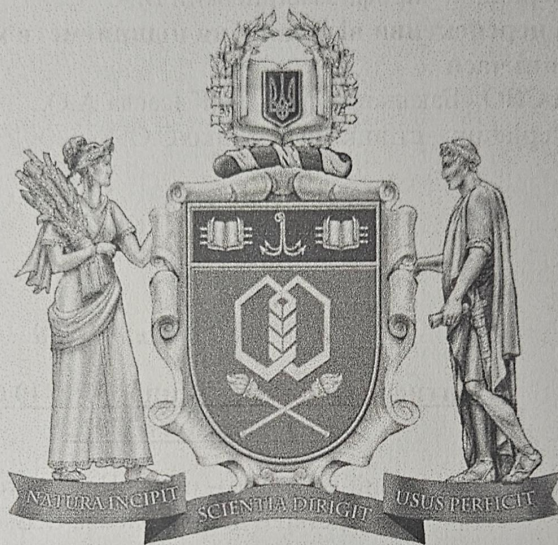
Подальші розробки повинні спрямовуватися на впровадження конкретних антикорупційних стратегій та механізмів контролю, а також на підвищення транспарентності діяльності державних установ та бізнес-структур. Тільки відверте і рішуче протистояння корупції може забезпечити стале та стабільне економічне зростання країни. У цілому, корупція підриває основи державного управління та загрожує економічній стабільності країни. Щоб забезпечити економічну безпеку України, необхідно вжити ефективних заходів для боротьби з корупцією, необхідно вдосконалити правову базу, зміцнити інституційний контроль, підвищити рівень антикорупційної свідомості суспільства та забезпечити незалежність судової системи.

Література:

1. Насипайко Д. С., Кузьмін Є. С., Могилей А. О. Економічна безпека України: стан та перспективи. *Наукові записки КНТУ*. Вип.11. Ч. I. 2011. С. 183-187.
2. Хмельницька В. На ремонті київського крематорію розікрали понад 700 тисяч гривень. URL: <https://kyiv.tsn.ua/na-remonti-kiyivskogo-krematoriyu-rozikrali-ponad-700-tisyach-griven-2095435.html>.
3. Моніторинг нелегальної торгівлі тютюновими виробами в Україні 2023. Хвиля 3. URL: https://www.kantar.com/ua/inspiration/ait/monitoring-nelehalnoi-torgivli-tutunovyh-vyrobiv_zhovten-2023.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Одеський національний технологічний університет

ПРОГРАМА

Наукової конференції здобувачів вищої освіти

26 - 29 березня 2024 року

Одеса 2024

10. Ефективність виробництва підприємств хлібопекарської галузі України та шляхи її підвищення у період війни.

Здобувачка СВО «Бакалавр» факультету ЕБіК Буяновська Я.А.

Науковий керівник – доц. Лобоцька Л.Л.

11. Вплив внутрішніх і зовнішніх факторів на конкурентоспроможність підприємства та його адаптація до сучасних ризиків

Здобувачка СВО «Магістр» факультету ЕБіК Бикова А.О.

Науковий керівник – проф. Замлинський В.А.

12. Проблеми та перспективи відновлення підприємств молокопереробної галузі України в повоснні часи

Здобувачка СВО «Бакалавр» ф-ту ЕБіК Ісаєва А.О.

Науковий керівник – ст.викл. Магденко С.О.

**СЕКЦІЯ
ОБЛІКУ ТА АУДИТУ**

Засідання

28 березня 2024 р. о 11:30

Ідентифікатор конференції: 318 840 6900

Код доступу: 837822

Науковий керівник – проф. Немченко В.В.

Секретар – доц. Тарасова О.В.

1. Управління портфелем цінних паперів

Студентка СВО «Бакалавр» ф-ту ЕБіК Шевченко В.Ю.

Науковий керівник – доц. Тарасова О.В.

2. Грошовий ринок та особливості прояву на ньому попиту, пропозиції, ціни

Студентка СВО «Бакалавр» ф-ту ЕБіК Чебан Ю.О.

Науковий керівник – доц. Тарасова О.В.

3. Особливості аналізу необоротних активів підприємства в сучасних умовах: теоретичний аспект

Студентка СВО «Магістр» ф-ту ЕБіК Почечун Ю.М.

Науковий керівник – доц. Ступницька Т.М.

4. Особливості організації обліку безготівкових грошових коштів у ТОВ «ДРУЖБА СВК»

Студент СВО «Магістр» ф-ту ЕБіК Влаєв С.С.

Науковий керівник – доц. Тарасова О.В.

5. Аналіз ефективності використання основних засобів підприємства: особливості здійснення в сучасних умовах

Студент СВО «Магістр» ф-ту ЕБіК Паєвський Ю.А.

Науковий керівник – доц. Ступницька Т.М.

6. Практичні аспекти аналізу доходів діяльності підприємства

Студент СВО «Магістр» ф-ту ЕБіК Бельчуг А.В.

Науковий керівник – доц. Ступницька Т.М.

7. Аналіз ліквідності ТОВ «ДРУЖБА СВК»: практичні аспекти

Студент СВО «Магістр» ф-ту ЕБіК Шаповал О.В.

Науковий керівник – доц. Тарасова О.В.

- 21. Особливості організації бухгалтерського обліку безготівкових грошових коштів на підприємствах харчової промисловості в сучасних умовах**
Студент СВО «Магістр» ф-ту ЕБіК Кучер О.О.
Наукові керівники – проф. Купріна Н.М., доц. Антонюк О.П.
- 22. Особливості аудиту власного капіталу підприємств харчової промисловості: практичний аспект**
Студент СВО «Магістр» ф-ту ЕБіК Бошков М.С.
Науковий керівник – проф. Купріна Н.М.
- 23. Аспекти організації управлінського обліку фінансових результатів на підприємствах харчової промисловості в сучасних умовах**
Студент СВО «Бакалавр» ф-ту ЕБіК В'язніков К.М.
Науковий керівник – проф. Купріна Н.М.
- 24. Статистичний аналіз зовнішньої торгівлі України готовими харчовими продуктами в 2021-2023 рр.**
Студенти СВО «Бакалавр» ф-ту ЕБіК Семенюк В.О., Цебрєнко Т.А.
Наукові керівники – доц. Антонюк О.П., доц. Баранюк Х.О.
- 25. Особливості організації обліку основних засобів на підприємствах в сучасних умовах**
Студент СВО «Магістр» ф-ту ЕБіК Агатєв І.В.
Науковий керівник – доц. Баранюк Х.О.
- 26. Особливості фінансового обліку власного капіталу на підприємствах в сучасних умовах**
Студент СВО «Магістр» ф-ту ЕБіК Івашковський Ю.С.
Науковий керівник – доц. Баранюк Х.О.
- 27. Аспекти обліку операцій по розрахунках з персоналом на підприємствах України**
Студент СВО «Бакалавр» ф-ту ЕБіК Барина Л.Д.
Науковий керівник – доц. Баранюк Х.О.
- 28. Організація обліку запасів на підприємствах в сучасних умовах**
Студент СВО «Магістр» ф-ту ЕБіК Осадчий М.Л.
Науковий керівник – доц. Баранюк Х.О.
- 29. Облік та аудит розрахунків з покупцями і замовниками: теоретичні аспекти**
Студент СВО «Магістр» ф-ту ЕБіК Цимбалюк К.О.
Науковий керівник – доц. Баранюк Х.О.
- 30. Окремі аспекти методик формування форм фінансової звітності щодо оцінки фінансового стану промислового підприємства в ринкових умовах**
Студент СВО «Магістр» ф-ту ЕБіК Капштик Ю.В.
Науковий керівник – доц. Васьковська К.О.
- 31. Особливості організації обліку дебіторської заборгованості та методики проведення АВС-аналізу для контролю за станом дебіторської заборгованості на промисловому підприємстві**
Студент СВО «Магістр» ф-ту ЕБіК Фещенко Є.П.
Науковий керівник – доц. Васьковська К.О.
- 32. Особливості організації фінансового та управлінського обліку грошових коштів, методики проведення аналізу ліквідності підприємства харчової промисловості в умовах сьогодення**
Студент СВО «Магістр» ф-ту ЕБіК Мокрота С.О.
Науковий керівник – доц. Васьковська К.О.

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
ПРИКЛАДНОЇ ЕКОНОМІКИ І МЕНЕДЖМЕНТУ ім. Г.Е. ВЕЙНШТЕЙНА**

ПРОГРАМА

VI ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

«АКТУАЛЬНІ АСПЕКТИ СОЦІАЛЬНО- ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ: ПОГЛЯД МОЛОДІ»

**17 – 18 квітня 2024 р.
м. Одеса**

18 квітня 2024 р.

Четвер

**СЕКЦІЯ №6.
БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ ТА
АУДИТ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ**

Керівник секції: *Немченко В.В. зав. каф. обліку та аудиту,
д-р екон. наук, професор*
Секретар – *Тарасова О.В., к.е.н., доцент*

Ідентифікатор конференції: **318 840 6900**

Код доступу: **837822**

11:30 год.

1. NON-CURRENT ASSETS OF THE ENTERPRISE: MANAGERIAL ECONOMIC ANALYSIS AS A TOOL OF INFLUENCE ON THE ACTIVITY
Korchakovska K.V., a student of Bachelor's degree, Economy, Business and Control Faculty
Scientific supervisors - Ph.D., Associate Professor Stupnytska T.M., Assistant Volodina O.P.
2. METHODS OF THE ANALYSIS OF FIXED ASSETS AT FOOD INDUSTRY ENTERPRISES
Raevsky Yu. A., student of Master's degree, Economy, Business and Control Faculty
Scientific supervisors - Ph.D., Associate Professor Stupnytska T.M., Assistant Volodina O.P.
3. УПРАВЛІНСЬКИЙ АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА: СУТНІСТЬ, ЕТАПИ, АСПЕКТИ ЗАСТОСУВАННЯ
Абрамов Н.О., студ. СВО «Магістр» ф-ту ЕБіК
Науковий керівник – д.е.н., проф. Купріна Н.М.
4. ПИТАННЯ АНАЛІЗУ ІМПОРТНИХ ПОТОКІВ АГРОПРОДОВОЛЬЧИХ ТОВАРІВ ДО УКРАЇНИ В 2021-2023 РР.
Бошков М.С., Корулик В.А., Плукчі С.І., студ. СВО «Магістр» ф-ту ЕБіК
Наукові керівники – к.е.н., доц. Антоноук О.П.; д.е.н., проф. Купріна Н.М.
5. АУДИТОРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ
Дабіжа О.М., студ. СВО «Бакалавр» ф-ту ЕБіК
Науковий керівник – д.е.н., проф. Мельник Ю.М.
6. АНАЛІЗ ЛІКВІДНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА: СУТНІСТЬ, НАПРЯМИ, СУЧАСНІ АСПЕКТИ ПРОВЕДЕННЯ
Дробик Є.В., студ. СВО «Магістр» ф-ту ЕБіК
Наукові керівники – д.е.н., проф. Купріна Н.М., д.е.н., проф. Немченко В.В.
7. БІРЖОВІ ОПЕРАЦІЇ З ЦІННИМИ ПАПЕРАМИ
Корчаковська К.В., студ. СВО «Бакалавр» ф-ту ЕБіК
Науковий керівник – к.е.н., доц. Тарасова О.В.

8. ПРАКТИКА ЗАСТОСУВАННЯ СУЧАСНИХ ІННОВАЦІЙНИХ ІНСТРУМЕНТІВ В ДІЯЛЬНОСТІ АУДИТОРСЬКИХ КОМПАНІЙ
Мокрота С.О., студ. СВО «Магістр» ф-ту ЕБіК
Науковий керівник – к.е.н., доц. Ступницька Т.М.
9. РЕІНЖИНІРИНГ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ ТРАНСПОРТНИХ ПІДПРИЄМСТВ ЯК ЕЛЕМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ
Осадчий М.Л., студ. СВО «Магістр» ф-ту ЕБіК
Наукові керівники – д.е.н., проф. Купріна Н.М., д-р філософії (PhD), доц. Баранюк Х.О.
10. ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ АНАЛІЗУ ЯК ІНСТРУМЕНТУ УПРАВЛІННЯ НЕОБОРОТНИМИ АКТИВАМИ ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ
Почечун Ю.М., студ. СВО «Магістр» ф-ту ЕБіК
Науковий керівник – доц. Ступницька Т.М.
11. ГОТОВІ ХАРЧОВІ ПРОДУКТИ В ЗОВНІШНІЙ ТОРГІВЛІ УКРАЇНИ АГРОПРОДОВОЛЬЧИМИ ТОВАРАМИ ЗА 2021-2023 Р.Р.: СТАТИСТИЧНА ОЦІНКА
Семенюк В.О., Цебрєнко Т.А., студ. СВО «Бакалавр» ф-ту ЕБіК,
Наукові керівники – к.е.н., доц. Антонюк О.П., д-р філософії, доц. Баранюк Х.О.
12. ЕКСПОРТ АГРОПРОДОВОЛЬЧИХ ТОВАРІВ З УКРАЇНИ: АНАЛІЗ ТЕНДЕНЦІЙ В 2021-2023 РР.
Стойнов В.Г., студ. СВО «Магістр» ф-ту ЕБіК,
В'язніков К.М., Кучер О.О., студ. СВО «Бакалавр» ф-ту ЕБіК
Наукові керівники – к.е.н., доц. Антонюк О.П., д.е.н., проф. Купріна Н.М.
13. СУЧАСНІ АСПЕКТИ МЕТОДИКИ ПРОВЕДЕННЯ АНАЛІЗУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ПІДПРИЄМСТВА
Шкарупа С.С., студ. СВО «Магістр» ф-ту ЕБіК
Наукові керівники – д.е.н., проф. Купріна Н.М., к.е.н., доц. Антонюк О.П.
14. ОСОБЛИВОСТІ АНАЛІЗУ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ
Агат'єв І.В., Івашиковський Ю.С., студ. СВО «Магістр» ф-ту ЕБіК
Науковий керівник – д-р філософії (PhD), доц. Баранюк Х.О.
15. РОЗРАХУНКИ З КОНТРАГЕНТАМИ НА ПІДПРИЄМСТВІ: ОСОБЛИВОСТІ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ ТА АНАЛІЗУ
Цимбалюк К.О., Барина Л.Д., студ. СВО «Бакалавр» ф-ту ЕБіК,
Науковий керівник – д-р філософії (PhD), доц. Баранюк Х.О.

БІРЖОВІ ОПЕРАЦІЇ З ЦІННИМИ ПАПЕРАМИ Корчаковська К.В. , студ. СВО «Бакалавр» ф-ту ЕБіК Науковий керівник – к.е.н., доц. Тарасова О.В.....	292
ПРАКТИКА ЗАСТОСУВАННЯ СУЧАСНИХ ІННОВАЦІЙНИХ ІНСТРУМЕНТІВ В ДІЯЛЬНОСТІ АУДИТОРСЬКИХ КОМПАНІЙ Мокрота С.О. , студ. СВО «Магістр» ф-ту ЕБіК Науковий керівник – к.е.н., доц. Ступницька Т.М.....	294
РЕІНЖІНІРИНГ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ ТРАНСПОРТНИХ ПІДПРИЄМСТВ ЯК ЕЛЕМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ Осадчий М.Л. , студ. СВО «Магістр» ф-ту ЕБіК Наукові керівники – д.е.н., проф. Купріна Н.М., д-р філос. (PhD), доц. Баранюк Х.О.....	297
ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ АНАЛІЗУ ЯК ІНСТРУМЕНТУ УПРАВЛІННЯ НЕОБОРОТНИМИ АКТИВАМИ ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ Почечун Ю.М. , студ. СВО «Магістр» ф-ту ЕБіК Науковий керівник – к.е.н., доц. Ступницька Т.М.....	301
ГОТОВІ ХАРЧОВІ ПРОДУКТИ В ЗОВНІШНІЙ ТОРГІВЛІ УКРАЇНИ АГРОПРОДОВОЛЬЧИМИ ТОВАРАМИ ЗА 2021-2023 Р.Р.: СТАТИСТИЧНА ОЦІНКА Семенюк В.О., Цебрєнко Т.А. , студ. СВО «Бакалавр» ф-ту ЕБіК Наукові керівники – к.е.н., доц. Антонюк О.П., д-р філософії, доц. Баранюк Х.О.....	305
ЕКСПОРТ АГРОПРОДОВОЛЬЧИХ ТОВАРІВ З УКРАЇНИ: АНАЛІЗ ТЕНДЕНЦІЙ В 2021-2023 РР. Стойнов В.Г. , студ. СВО «Магістр» ф-ту ЕБіК, В'язніков К.М., Кучер О.О. , студ. СВО «Бакалавр» ф-ту ЕБіК Наукові керівники – к.е.н., доц. Антонюк О.П., д.е.н., проф. Купріна Н.М.....	308
СУЧАСНІ АСПЕКТИ МЕТОДИКИ ПРОВЕДЕННЯ АНАЛІЗУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ПІДПРИЄМСТВА Шкарупа С.С. , студ. СВО «Магістр» ф-ту ЕБіК Наукові керівники – д.е.н., проф. Купріна Н.М., к.е.н., доц. Антонюк О.П.....	311
ОЦІНКА КРИЗОВОГО СТАНУ ТА ПОТЕНЦІЙНІ РИЗИКИ БАНКРУТСТВА ПІДПРИЄМСТВА Синельник О.А. , студ. СВО «Бакалавр» ф-ту ЕУ Науковий керівник - к.е.н., доц. Петренко О.П.....	317
ОСОБЛИВОСТІ АНАЛІЗУ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ Агатсьєв І.В., Івашковський Ю.С. , студ. СВО «Магістр» ф-ту ЕБіК Науковий керівник – доктор філософії (PhD), доц. Баранюк Х.О.....	321

Витяг
з протоколу № 13
засідання кафедри обліку та аудиту
від 24 квітня 2024 р.

Голова засідання кафедри: завідувач кафедри обліку та аудиту проф. Немченко В.В.

БУЛИ ПРИСУТНІМИ: проф. Купріна Н.М., проф., Мельник Ю.М., доценти: Антонюк О.П., Ощепков О.П., Ступницька Т.М., Тарасова О.В., Васьковська К.О., Баранюк Х.О., ас. Гребейникова Н.А., зав. лабораторії Головаченко Л.М.

СЛУХАЛИ: Про результати наукового колоквиуму «Теоретичні та практичні аспекти проведення зовнішнього та внутрішнього аудиту діяльності суб'єктів національної економіки, інструменти аналізу їх діяльності та забезпечення розвитку», який проводився 18 квітня 2024 року о 11.00 в рамках наукової школи «Забезпечення конкурентоспроможності та ефективності функціонування національної економіки та її суб'єктів» кафедри Обліку та аудиту Одеського національного технологічного університету

УХВАЛИЛИ:

1. Затвердити результати наукового колоквиуму «Теоретичні та практичні аспекти проведення зовнішнього та внутрішнього аудиту діяльності суб'єктів національної економіки, інструменти аналізу їх діяльності та забезпечення розвитку» з напрямку наукової школи кафедри Обліку та аудиту «Забезпечення конкурентоспроможності та ефективності функціонування національної економіки та її суб'єктів», який проводився 18.04.2024 р.

2. Здобувачам вищої освіти які підготували та доповідали на науковому колоквиуму 18.04.2024 р. в рамках дослідження за темами КРМ і КРБ, які виконуються відповідно до затверджених тем на підставі наказів ОНТУ, надати апробацію наукових досліджень, а саме:

2.20.Здобувачу СВО «Магістр», спец. 071 «Облік і оподаткування», ОПП «Облік і аудит» – Ю.С. Івашковському, тема доповіді:

«Особливості аналізу власного капіталу в системі управління підприємством».

Зав. кафедри
обліку та аудиту

Валерій НЕМЧЕНКО

Секретар

Людмила ГОЛОВАЧЕНКО